

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

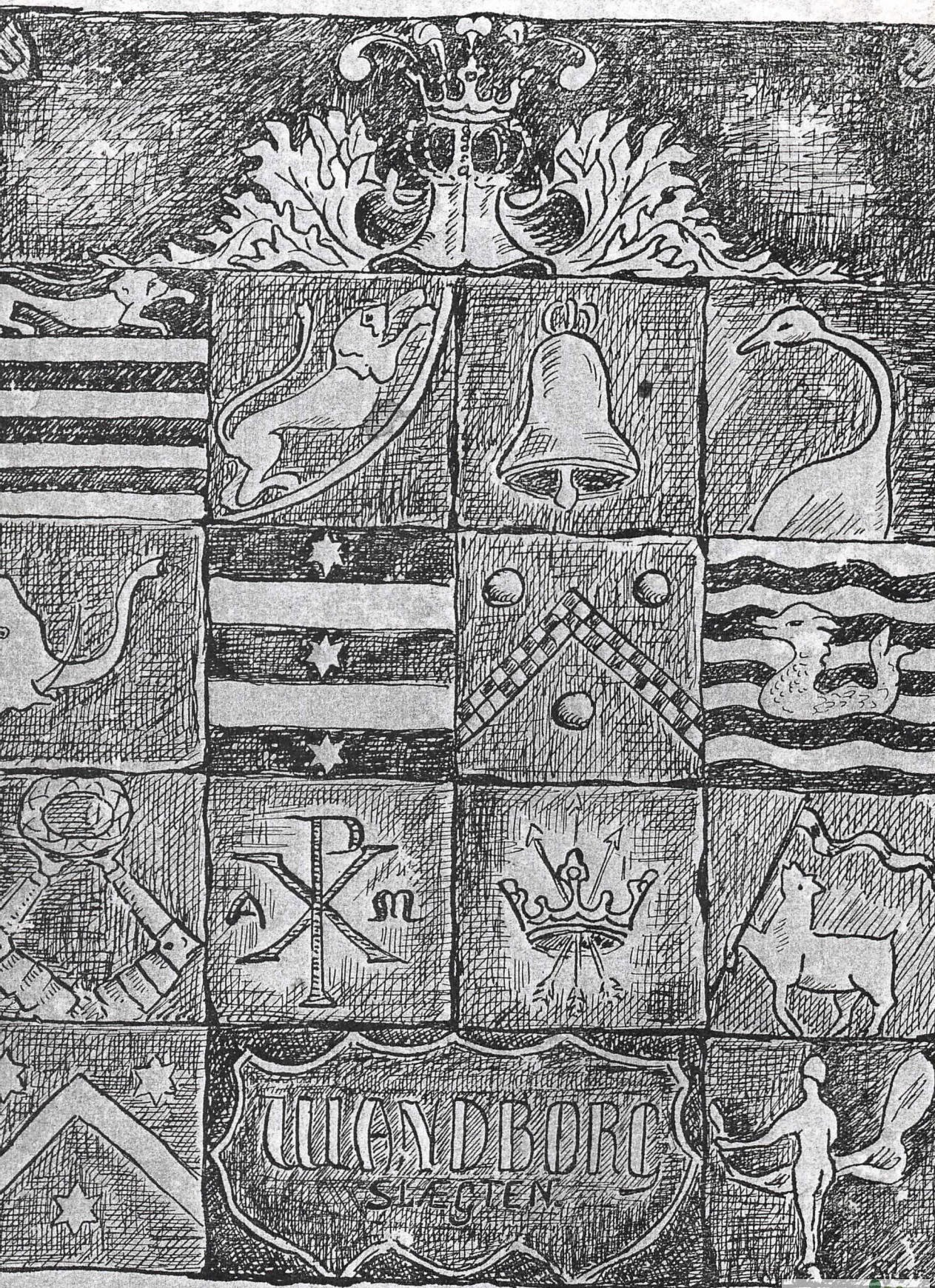
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Trykt i 50 eksemplarer hvoraf dette er

Nr.

Omslaget tegnet af Ejler Wandborg

WANDBORG-SLÆGTEN

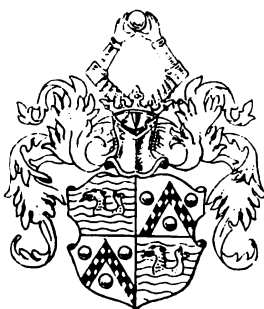
FRA VANDBORG SOGN

GENNEM MERE END 400 ÅR

VED

EJLER LINDSTRØM WANDBORG

TRYKT SOM MANUSKRIFT FOR FAMILIEN

Tilegnet mine børn og skrevet til minde om min fader
toldassistent Carl Christian Sophus Wandborg

Således som den menneskelige naturs ægerrighed og forfængelighed nu engang er, anses det for finere at udlede sin herkomst fra socialt højere stående forfædre — altså påvise slægtens nedgang — end at vise, hvorledes slægten ved ihærdigt og dygtigt arbejde fra et lavere trin har nået et højere stade!

(Poul Hennings 1875).

FORORD

Medio december måned 1897 afsluttede min fader, toldassistent Carl Christian Sophus Wandborg, det arbejde, som han havde påtaget sig: at finde frem til hvorfra vor slægt stammede og at udarbejde en så omfattende familiestamtavle som muligt.

Hans arbejde endte med udgivelse af: »Stamtavle over familien Wandborg fra året 1647 til 1897«, et hefte på ca. 10 sider og trykt i bogtrykker N. P. Nielsens bogtrykkeri i Hjørring samme år! Det oplyses til slut i stamtavlen, at den er udarbejdet efter et hos slægten beroende gammelt manuskript!

Uden dette grundlæggende arbejde havde interessen for slægten næppe været synderlig stor. Nu gav det stødet til fornyet forskning, som har åbenbaret for den, der har interesse for sin slægt, mange ting af stor værdi.

Efter at jeg i 1950 kom i forbindelse med heraldikeren, konsul G. Chr. Hjernøe, hvis våbensamling sikkert er en af de største og mest anseelige privatsamlinger i Danmark, blev min interesse for slægtens forhistorie yderligere vakt. Jeg blev interesseret i at vide, om der muligvis også i min slægt fandtes slægtsvåben. I den forbindelse tænkte jeg på de store slægts- og herregårde, som op gennem tiderne havde været på slægtens hænder: Dybvad, Ausumgård, Gunderupgård, Kappel, Lundgården, Trinderup, Fastruplund, Christiansminde, Kås, Frøselevgård m. fl., og at en Jens Wandborg anno 1757 blev adlet de Stjernhielm.

Jeg er derfor heraldikeren, hr. konsul G. Chr. Hjernøe, meget taknemmelig for den hjælp og bistand, han har ydet mig. En speciel redegørelse for slægten Wandborgs heraldik og tegningerne af våbnene, som findes i denne bog, skylder jeg hr. konsul G. Chr. Hjernøe æren for.

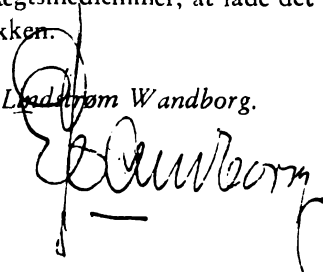
Desuden er jeg også personalhistorikeren, R. af Dbg., hr. grosserer H. Friis-Petersen megen tak skyldig for den store uegennyttige hjælp og støtte, jeg har fået ved udarbejdelsen af selve slægtstavlen. Uden dennes hjælp og vejledning var bogen ikke blevet det, den er i dag.

De blanke sider til venstre i stamtavlen er beregnet til notater ved eventuelle senere fremkomne oplysninger om slægten og til videreførelse af nye led inden for denne.

I håb om, at stambogen må blive modtaget med glæde og tilfredshed, beder jeg om overbærenhed, såfremt der, meget imod min viden og vilje, skulle have indsneget sig fejl, idet jeg beder erindre, at det kun har været en ukyndig, der har arbejdet med og samlet stoffet, og idet jeg vel ved, at der muligvis vil kunne graves endnu mere frem om slægten, især fra den nyere tid, har jeg dog fundet det rigtigst, ikke mindst af hensyn til de ældre nulevende slægtsmedlemmer, at lade det foreliggende materiale på nuværende tidspunkt gå i trykken.

Århus, den 9. januar 1953.

Ejler ~~Lundstrøm~~ Wandborg.

Navnet Wandborg.

Navnet Wandborg stammer fra Vandborg sogn i Vandfuld herred i Hardsyssel. Til at begynde med, så langt jeg har kunnet spore i gammel dansk litteratur, kaldtes de mennesker, der boede ude på de øde flade enge ved Vesterhavet omkring Harboør: Wandfolket! Senere blev disse kaldt Wandboerne, d.v.s. de, der boede ved vandet, før atter langt senere at stedfæste disse til sognet Wandborg.

I vore dage skrives sognet Wandborg med »V«, men i det 15.-16. og 17. århundrede blev det skrevet med »W«.

Det engelske og det danske sprog var dengang som nu for vestkystens vedkommende hinanden meget nært, og mange fællesudtryk findes i begge sprog den dag i dag. Det dobbelte W er således almindeligt i England i dag, mens vi herhjemme helt er gået bort fra det.

I indberetningerne til O. Worm 1638 siges om Vandborg kirke, at den er en fjerdingskirke, og i Vandborg sogn har tinget vist nok altid ligget omtrent midt i herredet.

I en fortegnelse fra 1340, hvor herredet kaldtes Wentfolkhæreth, kaldes sognet Wanburgh, og at det oprindeligt har heddet Wændlæburgh, idet her var den borg, hvor kongens ombudsmænd i Wendle boede. Ligesom Wentfolk først omkring året 1500 blev skrevet Wandfolk, således kan »a« i Wandborg også være oprindeligt »æ«. Skrivemåden med »a« er ventelig fremkaldt af troen på, at navnet kom af Wand. Tinget har ligget ved Wandborg sogns sydgrænse. I indberetninger af 1766 omtales tinghøj sønden for Flyvis, hvor der i gamle dage havde stået tinghus.

Jeg går ud fra, at de fleste i slægten er i besiddelse af den af min fader udarbejdede familiestamtavle, som fører tilbage til anno 1647. Den første mand, vi finder heri, der bærer navnet Wandborg, er Jens Lauritzen Wandborg, der blev født i Wandborg præstegård. Årstallet står ikke anført, men derimod står hustruen Ane Marie Madsdatters fødselsår anført til 1678.

Mads Christensen og hans hustru Gertrud Madsdatter samt deres barn Ane Marie Madsdatter i den gamle familiestamtavle er således spindesiden til Jens Lauritzen Wandborg.

Det interesserede mig derfor at få undersøgt, hvem der var Jens Laur Wandborgs fader. Det viste sig da, at det var sognepræsten i Wandborg Lauritz Gregersen Wandborg, født 2. februar 1624 og død 25. marts 1683.

Ved endnu at gå et led tilbage i tiden fandt jeg, at hans fader igen også sognepræst i Wandborg sogn (1609) og hed Gregers Jensen Lemvig; denne er naturligvis født ca. 1580, og han døde den 29. september 1650, samme år som sø Lauritz Gregersen Wandborg overtog sin faders præstegerning i sognet.

Sognepræsten Gregers Jensen Lemvig, født ca. 1580 er altså slægtens kendte mand i direkte mandslinie, mens man på spindesiden kan føre slægten et hundrede år længere tilbage i tiden.

Efter at have næret så langt tilbage i slægten, har jeg ikke fundet det nødvendigt at søge længere, idet jeg til at begynde med fandt det som min opgave at undersøge, om der fandtes vaben i slægtens eje, hvilket mit studium har bekræftet.

Flere kendte adelslægter har været indgift i slægten, og mange forskellige v. har disse fort, ligesom jo også en Wandborg 1759 blev adlet de Stjernhielt Cappel.

Jeg skal her trække linierne op i lige mandlig linie fra pastor Gregers Lemvig over min fader, til hvis kærlige minde dette er skrevet.

1. Gregers Jensen Lemvig, sognepræst i Wandborg sogn 1629. Født 1580 og død 29. september 1650.
2. Lauritz Gregersen Wandborg, sognepræst i Wandborg sogn 1629. Født den 2. februar 1624 og død den 25. marts 1683.
3. Jens Lauritzen Wandborg, proprietær og ejer af Kongensgard, født i Wandborg præstegård ca. 1662 og død i Kongensgard 1716; lig begravet i Resen kirke.
4. Lauritz Jensen Wandborg, godsejer, ejer til Kappel, født i Lem den 8. april 1698 og døde den 20. august 1755.
5. Mathias Peter Wandborg, ejer til Kas, godsejer, kammerassessor, landkommisær, f. den 27. maj 1742 og død 1796. Begravet den 1. juli 1796 i Lime kirke.

6. Niels Aars Wandborg, proprietær til Fastruplund, født d. 31. august 1776 og død den 4. juli 1841.
7. Christian Utzon Wandborg, cand. phil., lærer og kirkesanger, født den 25. juli 1801 og død den 20. maj 1844.
8. Niels Mathias Peter Wandborg, proprietær til Christiansminde, født den 19. november 1836 og død den 12. april 1910.
9. Carl Christian Sophus Wandborg, toldassistent, født den 9. januar 1866 og død den 27. september 1931.
10. Ejler Lindstrøm Wandborg, bandagist, født 30. september 1909.

Lad gulne hvert et blad på kvist,
lad falme alle strå!
Guds kærlighed jeg ved forvist
omskiftes ikke så.

R. Boye.

Slægten Wandborgs heraldik.

Herr bandagist Ejler Wandborg, der har udarbejdet nærværende stamtavle og slægtsbog, har anmodet mig om at skrive et afsnit om slægtens heraldik. Det er med glæde, jeg imødekommer den ærefulde anmodning, og det er mit håb, at jeg må kunne løse opgaven tilfredsstillende.

Herr bandagist Ejler Wandborg var klar over, at der måtte findes et våben eller i det mindste et bomærke, idet han flere gange under sine genealogiske forskninger stødte på omtale af segl. Der skulle imidlertid gå lang tid, førend det ved et rent tilfælde lykkedes at få vished herfor.

Slægtens ældste våben blev fundet i Rigsarkivet, idet der her findes et testamente (jydske reg. 23/1704) udstedt af Birgitte Luxdorph Wandborg, enke efter pastor Laurids G. Wandborg. Dette testamente er underskrevet af hendes søn, proprietær Jens Lauridsen Wandborg til Kongensgård og forsynet med hans segl, der viser en Fortuna-skikkelse (med ryggen til!) stående på en kugle, på hjelmen 3 roser. Desuden initialerne J. L. W.

En anden af slægten: Godsejer Jens Wandborg til Kappel blev adlet 1729 og fik navnet de Stjernhjem. Våbenet er her en sparre med tre stjerner, og hjelmen er kronet med strudsfer.

Det våben, som slægten i dag fører, stammer fra et i slægten nu beroende gammelt segl fra assessor, landkommissær og godsejer Mathias Peter Wandborg til Kås (1742-1796). Dette var oprindeligt delt med et havuhyre i bølger i første felt og en skaktavlet sparre med tre kugler i andet felt, og med initialerne M. P. W. over våbenet.

Efter dette gamle segl har jeg udarbejdet det, slægten i dag fører, som viser: I 1. og 4. felt et guld havuhyre på fire blå bølgebjælker i sølv, 2. og 3. felt en toradet af sølv og rødt skaktavlet sparre i blå ledsaget af tre kugler 2 - 1. Hjelmen kronet med to jernklædte oprakte arme holdende en guldkugle. Våbenet er matrikuieret i »Våbenførende Slægter i Danmark« som nr. 571.

Den heraldiske symbolik for våbenet er følgende:

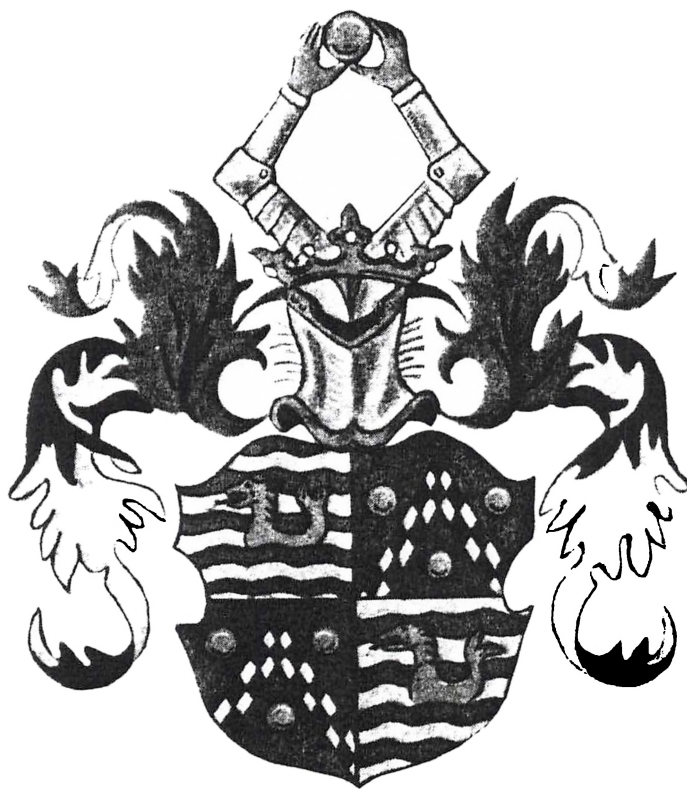
Havuhyret (fra det gamle Wanfull herreds sigil) symboliserer det grådige Vesterhav, med hvilket de vandfuld-bønder (Wandfolket, som de kaldtes) førte en fortvivlet kamp. Sparren er symbolet på det bærende og støttende. Skaktavlet

siger imidlertid, at bæreren af vabenet var af gemyt, som ikke var bange for
vove noget (spillernatur). Kuglerne symboliserer trofasthed (nationalt) med k
risk islet. De oprakte arme, bøn om heldigt udfald af kampen (virke), det kan
dreje sig om sa vel åndelig som rent materiel kamp (krig).

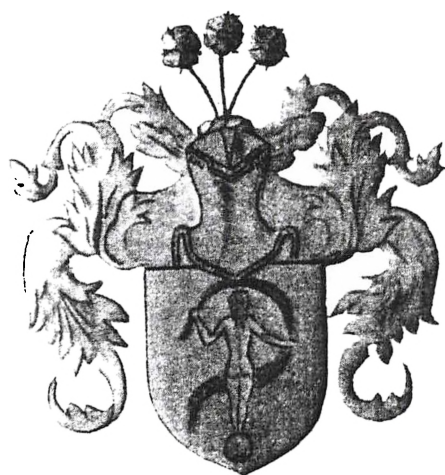
Lovrigt er slægten Wandborg indgift i flere adelige og vabenførende slægter.
kan nævnes navne som de Hofman, de Jermin, de Luxdorph, de Hemmer, U
Brorson, Bering, Friis m. fl.

G. Chr. Hjerne

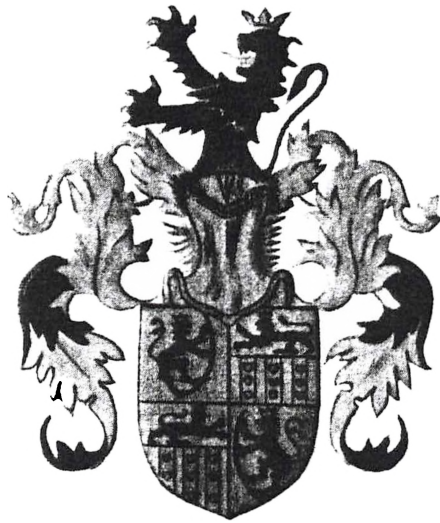
Slægten Wandborg

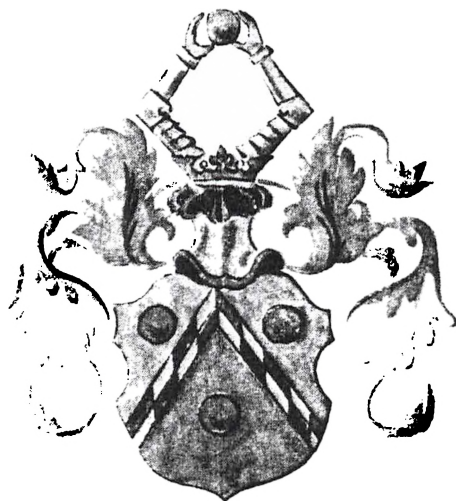
Jens Lauridsen Wandborg

Jens Wandborg de Stjernhjelm

de Hemmer

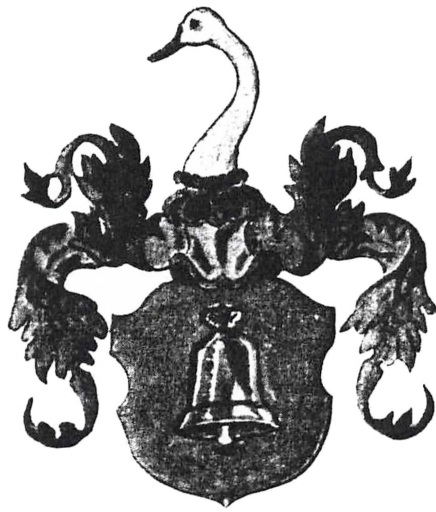
de Hofmann

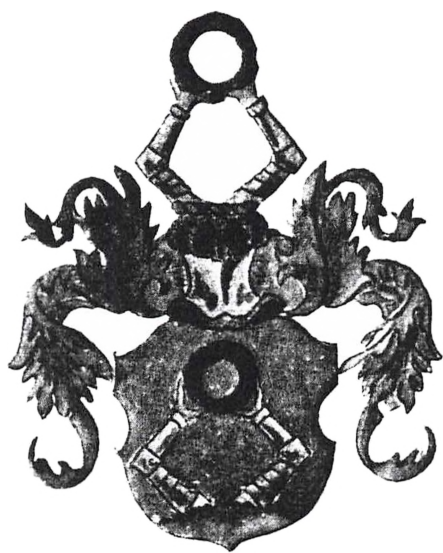
Lüxdorph

Brorson

Utzon

Bering

Gregers Jensen Lemvig, sognepræst i Vandborg, født sidst i 1500-tallet, antagelig 1580. Han døde i Vandborg sogn i Vandfuld herred den 29. september 1650. Han blev sognepræst i Vandborg 1609 og var gift med sin formands enke, en præstedatter fra Holmsland, hvis navn er ukendt. Forgængeren var pastor Christen Kjeldsen, kapellan i Vandborg fra 1596, præst samme sted 1598 og død 1609.

Ifølge en gammel beretning fra Vandborg sogn omkring 1766, skal Vandborg kirke være den ældste kirke i herredet. Den skal ifølge gammel tradition først være anlagt på den øverste bakke i sognet, kaldet Stæren, men hvad der blev bygget om dagen, blev mærkeligt bortført om natten til det sted, hvor kirken nu ligger, nemlig på en af de højeste bakker i sognet. Et lille kapel findes på kirkens nordre side ud for alteret, hvorunder en begravelse er anlagt af pastor Gregers Lemvig, men først fuldført af hans søn pastor Laurids Gregersen Wandborg til en arvebegravelse for præsterne og deres familie, som fra den tid findes nedsat i kapellet med undtagelse af een.

- A1. *Laurids Gregersen Wandborg*, provst, født 2. februar 1624 i Vandborg og død 25. marts 1683 i Vandborg. Han blev student priv. 1646 og overtog gerningen før sin faders død 1650 samme år den 25. marts, hvortil han havde kongelig bevilling af 22. marts. Blev provst 6. august 1672. Han ligger begravet i det lille kapel, som han fuldførte efter sin faders død. Han blev gift 1) 17. oktober 1651 med Mariane Nielsdatter (datter af præst i Lemvig Niels Bertelsen Fistler og Anna Pedersdatter), død 1652 og 2) med Bergitte Pedersdatter Luxdorph, en rig købmandsenke fra Viborg, født 1623 og begravet 15. februar 1710 i Vandborg kirke. Hendes fader formodes at være Peder Christensen til Øregården i Fiskbæk sogn, søn af bonden Christen Pedersen på Løgstrupgård ved Viborg, gift med Kirsten Bollesdatter, død 1588. Gården gik i arv til sønnen Bolle Christensen og hans hustru Else Berthelsdatter; en søn af dette ægteskab var Christen Bollesen, forpagter på Jægerspris og 1651 forstander på Herlufsholm, gift med Maren Staphrophski, datter af magister Oluf Staphrophski, superintendent på Gulland, hvis fader var Phoga Staphrophski, russisk adelsmand og tjenstgørende officer under Frederik d. II.

Det var Christen Bollesens søn Bolle Christensen, som siden kaldte sig Luxdorph, en fortydning af navnet på slægtens hjemsted Løgstrup. Den 1. no-

vember 1669 fik han bestalling som sekretær i det danske kancelli. Den daværende konge Chr. d. V. satte megen pris på ham. Den 18. december det følgende år meddelte kongen kammerkancelliet, at Luxdorff fra 1. maj at regne var udnævnt til ceremonimester. 1677 udnævntes han til assessor i kancellicollegiet, 1680 til kancelliråd og kammersekretær og fulgte som sådan flere gange kongen på dennes rejser. Den 6. maj 1684 blev han etatsråd. Den 11. august 1688 udnævntes han af kongen til oversekretær, hvilket svarer til nuværende justitsminister og kultusminister. Den 20. marts 1679 blev han tilige med sine søskende nobiliteret. Våbenet, som beskrives i adelsleksikonet, viser blandt andet hovedet af en elefant, formodentlig hentydende til Luxdorffs embede som ordenssekretær, mens kronen i hjerteskjoldet og de tre stjerner i andet og tredie felt vist nok stammer fra Staphrophski. Han var gift 1) med Jytte Bering, datter af den ansete kongelige historiograph, højesterets-assessor Vitus Bering, der var nobiliteret 1671. 2) med Frederica Adelaer, datter af generaladmiral Curt Adelaer og Anna Plet.

Luxdorff døde 5. september 1698 i Sverige, hvor han var Envoyé; den 16. oktober ankom liget til København, men først den 12. januar 1699 blev liget nedsat i den afdødes familiegravsted i Trinitatis kirke, efter tidens skik ved aftenstide og under sangklokkernes to timers lange musik. Mandsstammen uddøde med hans sønnesøn geheimeråd, ridder, deputeret i danske kancelli Bolle Willum Luxdorff (Personalhistorisk tidsskrift 1. R. 1. B.).

Provst Laurids Gregersen Wandborg havde tre sønner:

- B1. Gregers Lauridsen Wandborg, født ca. 1660 i Vandborg, student fra Viborg 1681.
- B2. Peder Lauridsen Wandborg, født ca. 1661 i Vandborg, præst i Vejrum 1689 til 1697, død samme år i Vejrum. Han var student fra Viborg 1681, kaldet på succession til Vejrum præstekald og virkelig sognepræst 1690 ved Formandens død, blev 21. februar 1689 gift med 1) Sophie Nielsdatter Astrup, død 10. november 1691 i Vejrum, datter af præst i Vejrum Niels Poulsen Astrup og Ingeborg Fransdatter Rosenberg. 2) med Karen Sørens datter, som døde i februar 1743 i Holstebro, datter af præst i Ringkøbing Søren Anchersen Colding og Maren Hansdatter Kjær (Paludan). Hun blev gift anden gang med eftermanden Henrik Ejlersen Garboe.

Pastor Søren Anchersen Colding, født ca. 1638 og død 3. februar 1690, blev hører i Kolding 24. oktober 1659, præst i Ringkøbing 26. september 1664, provst 13. oktober 1670 og gift med Maren Hansdatter Kjær, som tidligere havde været gift med formanden Berthel Henriksen Taulov. Provst Søren Anchersen Coldings fader var provst Ancher Sørensen, født 21. juni 1611, død 26. november 1682, student fra Sorø 1627, præst i Kolding 3. juli 1635, magister 1637, provst 1661 og gift 1) 1637 med

Maren Nielsdatter Bøgvad, født 1618 i Kolding, død 1639, datter af borgmester Niels Bøgvad i Kolding; gift 2) 1641 med Anna Jeremiasdatter Wulff, født 1625, begravet 23. april 1700, datter af slotsskriver i Kolding Jeremias Wulff og Annike Hermansdatter Reinunch. Provst Ancher Sørensens fader var pastor Søren Poulsen, født 1584, udenlands 1586, præst i Egtved 1588 (moderen: Else Poulsdatter), gift 1) 14. juni 1590 med Mette Stephansdatter, død 1617 (hun var datter af præst i Verst provst Stephan Sørensen) og gift 2) 22. november 1618 med Inger Nielsdatter, død 1656. Provst Stephan Sørensen var præst i Verst-Bække før 1590, provst 1594, død efter 1600, gift . . . Madsdatter Busch (datter af pastor Mads Busch i Egtved 1531, provst 1584).

Den 26. september 1691 fik pastor Wandborg af kongen tilgivelse, fordi hans 1. hustru var kommet nogle uger for tidligt i barselseng, dog skulle han suspenderes i tre måneder, for derpå til højmesse efter prædiken at afbede sin forseelse og give 50 sletdaler til Kristianshavns nye kirke. Barnet, der var født 31. oktober 1691, døde kort efter fødselen, og hans kone, der var formandens datter, døde allerede den 10. november samme år, og præsten skriver herom i kirkebogen:

»Det er ikke fuldt to Aar siden, her fra Præstegaarden er bleven udført seks Lig, tre til forn paa kort Tid, sal. Ingeborg Frandsdatter Rosenberg, sal. Hr. Frands Nielsen og sal. Hr. Niels Poulsen, og nu atter trende, blandt hvilke min allerkæreste Hustru«. Der var også i den følgende tid mange dødsfald i præstegården. Da præstens karl døde 1702, lod kaptajn Didriksen, der formodentlig boede på ryttergodset i sognet, ham »med en Koporal og 24. Soldater gelejde til Graven med Trommeslag og 3. Salver, efter at der var kastet Muld paa ham«.

I det andet ægteskab var der fire børn.

- C1. Sophie Pedersdatter Wandborg, født 9. oktober 1693 i Vejrum, gift 1715 med Peder Poulsen Bering, født 1682 i Viborg og død 24. december 1732 i Stokkemærk, student fra Odense 1706, kapellan 12. december 1721 i Stokkemærk. (Wiberg: Bidrag til alm. d. præstehist. B. 3. s. 198).
- C2. Marie Cathrine Pedersdatter Wandborg, født 7. el. 8. december 1694 i Vejrum, levede 1766, gift med Laurits Tobiesen Birch, født ca. 1668, student fra Kolding 1688, præst i Nørre Nissum 16. december 1702 (gift 1) med Anna Lucie Stockmundt), død 9. marts 1728 i Nr. Nissum.
- C3. Birgitte Pedersdatter Wandborg, født 17. april 1696 i Vejrum, døde på sin fødselsdag 1776 — 80 år gammel og blev begravet 23. maj 1776 (Lemvig kb.). Det må antages at være en fejl, dette med fød-

selsdagen. Hun blev gift med Kristen Kristensen Harboe og fik 22. marts 1743 kongelig konfirmation på et af 23. februar samme år oprettet testamente (Jy. reg. 32,38).

- C4. Pernille Petronelle Pedersdatter Wandborg, født 21. august 1697 i Vejrum og begravet 30. oktober 1761 i Lemvig — 64 år, 8 uger og 5 dage gammel (Lemvig kb.). Hun blev 1719 gift med Jacob Faber, født ca. 1684 og død 7. juni 1735 i Bjergby, 51 år gammel, student fra Maribo 1704, skoleholder og klokker i Lemvig ca. 1713-1732, kaldet til præst på Christiansø 24. februar 1730 uden dog at modtage kaldelsen, sognefoged i Bjergby-Mygdal 1732-1735, han var tidligere gift med Anne Marie Mortensdatter Handbjerg. Der holdtes skifte efter Jacob Faber 1735, og der blev i boet 62. rdl. til deling. Af de efterlevende børn blev datteren hos moderen, men Laurids J. Wandborg til Kappel tog sig af de tre sønner. Pernille Wandborg bosatte sig i Lemvig, hvor hun 1743 siges at ernære sig ved sin spinde-derok, da hun ikke havde pension efter sin afdøde mand. (E. Poulsen: Hardsyssels Degnehistorie II/648 — P. M. Rørsig: Skoler og Degne i Vendsyssel, s. 143 — Wibergs Præstehistorie I/251).
- D1. Peter Wandborg Jacobsen Faber, født 1720 i Lemvig, hjemmedøbt 1. december, død 1750, student fra Ålborg 1741, kapellan i Skonevig i Bergen stift 12. februar 1745 til 1750, blev 1750 skibspræst på en kinafarer ved navn »Dokken«, der imidlertid forliste samme år, hvorved hele besætningen druknede. Han blev gift 3. oktober 1747 med Anne Farnou, født 8. januar 1718 i Bergen, død 25. november 1797 i Bergen, datter af købmand Henrich Farnou og Else Christoffersdatter Fudding (gift 2) 8. januar 1759 med købmand i Bergen Herman Fæster). (J. I. Lampe: Bergens Stifts Biskopper og Præster, I/187).
- D2. Jens Jacobsen Faber, døbt 12. oktober 1720 i Lemvig, begravet 1. august 1803 i Køge. student priv. 1739, eksam. jur. september 1748 (bekvem), boede 1762 i København østre kvarter og var husejer, blev hovedmagasinforvalter ved søetaten, hvilket embede han fratrådte 1768 med halv gage i pension (600 rdl. årlig) og flyttede samme år til Køge, gift 28. juli 1752 i Københavns Holmens Kirke med Anne Birgitte Liime, døbt 10. september 1714 i Nakskov, begravet 2. februar 1789 i Køge kirke, datter af byfoged Christian Rasmussen Liime og Georgia Elisabeth Jørgensdatter Wiel. — Der var oprettet testamente 17. december 1759. Skifte efter hans begæring 27. juli 1803 og sluttet 10. oktober 1808. Ægteskabet var barnløst. (H.

Friis-Petersen: Kannik Niels Torkilsen Lyne og hans Efterkommere — 1932, s. 63).

- D3. Hans Jacobsen Faber, født 1722 og død før 1723.
- D4. Hans Jacobsen Faber, hjemmedøbt 22. november 1723 i Lemvig, død 5. november 1770 under et ophold i Skarrild præstegård, begravet 15. november i Viborg. Han blev 24. juli 1750 vicerådmand i Bergen. Den 14. marts 1760 fik han, der for utilladelig omgang med sin morbroder viceborgmester Peder Severin Garboes hustru Geeske Johanne Kaal, ved højesteret var dømt til at straffes på yderste formue og at forvises af landet, tilladelse til at tage ophold i Danmark. Den 6. marts 1761 erholdt han iflg. ansøgning afsked fra rådmansembedet, idet der på hans ansøgning af 31. januar året i forvejen var faldet resolution, at hans successor i rådmandstjenesten skulle betale ham de 300 rdlr., som af ham var indbetalt, da han fik embedet. Den 27. marts 1761 prokurator for alle over- og underretter i Danmark. »Har stedse båret en besynderlig Inclination for det juridiske Studio«. Ved skøde af 4. maj 1767 købte han en gård på Mathiasgade i Viborg, som han beboede til sin død. Af skiftet, der udviste et overskud af 1767 rdlr., ses det, at han drev landbrug. Arvingerne var en søster og en broder. Han var ugift!
- D5. Cathrine Marie Jacobsdatter Faber, født 1731 og gift 27. november 1755 i Lemvig med urmager Mads Mathiasen Østers. Hun sad 1770 i Møens tugthus.
- B3. *Jens Lauridsen Wandborg*, proprietær og ejer af Kongensgård 1710, men overtog den allerede 1709. Han er født ca. 1662 i Vandborg præstegård og døde 1716 i Kongensgård. I Resen kirke er der et epitaphium over Jens L. Wandborg til Kongensgård, og han står her i en muret begravelse. Hans enke gav en gård i Resen by til begravelsens vedligeholdelse (Danske Atlas, Tom. V. s. 829). Han blev gift 6. maj 1697 i Lemvig med Ane Marie Madsdatter, født 8. marts 1678 og død 4. september 1759 i Lemvig og blev således over 80 år gammel. Hendes fader var borger og købmand i Lemvig Mads Kristensen (født 1647 og død 26. november 1712), og moderen var Gjertrud Madsdatter (født 1645 og død 3. april 1708). Der var i Jens L. Wandborgs ægteskab 4 sønner og 4 døtre. Ifølge en gammel beretning overtog Jens L. Wandborg Kongensgård i Nørre Nissum sogn, Skodborg herred i maj måned 1709 og opsigde hovedgårdens frihed 18. september samme år, da han ikke

kunne bære de tunge skatter. Kongensgård havde tidligere været en komplet og privilegeret sædegård, men blev 1760 ukomplet på grund af, at godset ved auktion blev adsplittet. Gården ligger ved Limfjorden og er af bindingsværk. Ejerne var, før Wandborg fik den, oberst H. Lindroth og frue Dorthe Kaas. Efter Wandborgs død giftede enken sig med kammeråd Mathias Pedersen, som derved blev ejer af Kongensgård (Danske Atlas, Tom. V. s. 851). Jens L. Wandborgs døds- og begravelsesdata kendes ikke og findes ikke i Lemvig kb., og Nr. Nisum kb. mangler. Han og hustru fik 4. januar kongelig bevilling på, at den længst levende måtte sidde i uskiftet bo (Jy. reg. 21/1). At han døde før 7. marts 1716 ses af Lemvig kb. s. 168. Forøvrigt er det jo ikke udelukket, at han er død, før nævnte kgl. bev. indløb. Han var iøvrigt »fornem Handelsmand i Lemvig«, men opsagde sit borgerskab i 1715 og flyttede til Kongensgård, men hans ældste sønner Laurids og Peder beholdt handelen. Sidstnævnte købte siden Kappel. På Kongensgård drev Jens L. Wandborg »Øxens Opstaldning og Studeri«. Ved hans død ansættes Kongensgård til en værdi af 10.000 rigsdaler. Han havde forinden sin død i Resen kirke indrettet en familiebegrovelse, hvortil han havde henlagt Jacobsgård i Resen by til dens vedligeholdelse. I 1855 tillod kirke- og undervisningsministeriet ovennævnte kapels nedbrydelse, men afgjorde intet om forholdet mellem kirketiende og ejeren og den til kapellet berettigede familie. Jacobsgård, der var stillet hen til vedligeholdelsen af kapellet, var på hrtk. 3 tdr. 2 skpr. 1 fdk. 1 alb.

Jens Lauridsen Wandborg var underskriver af et testamente, som hans moder Bergitte Pedersdatter Luxdorff, enke efter præsten Laurids Gregersen Wandborg, havde udstedt til fordel for sin søn: Peder Lauridsen Wandborg, der døde ung, efterladende sig fire umyndige børn: Sophie, Marie, Birgithe og Petronelle Pedersdatter Wandborg (Personalthistorisk Tidsskrift 9. R. II/231). Vidner: Lucas Andersen Nors til Kappel og testators søn Jens Lauridsen Wandborg. Indlæg: Tre underskrifter og segl (Luxdorffs og vidnernes). Testamentet er udstedt Lemvig 10. april 1702 (Jydske register 23/1704).

C1. *Laurids Jensen Wandborg*, godsejer til Kappel 1733, konsumptionsforpagter i Lemvig, hjemmedøbt 2. april 1698 i Lemvig og døde 20. august 1755. Kappel i Nør-Lem sogn i Skodborg herred var en gammel sædegård beliggende straks ved Lemvig. Kappel blev 1633 med gods og hartkorn kompletteret af Jacob Grubbe, som lod den ombygge og tømmeret til laden tilhugge i Norge. Gården ligger på en bakke med grønne enge ved Limfjorden. Der er en pragtfuld udsigt fra værelserne til købstaden Lemvig, til Thy og Vandfuld herred samt til forbisejlende såvel på Limfjorden som på Vesterhavet.

Før og lige efter reformationen tilhørte Kappel en adelig familie, som kaldtes Rytter. Brødrene Laurids og Peder Wandborg købte Kappel 1733, men allerede 1736 afkøbte den yngste broder den ældste sin part og døde 1738. År 1741 blev Kappel solgt til signeur Niels Jacobsen, gift med en søster til de to brødre Wandborg. Han overdrog gård og gods 1759 til sin eneste søn Jens Wandborg, som samme år adledes med tilnavnet de Stjernhjem. Kappel blev nu meget forbedret, og der voksede mere korn, og der holdtes flere kreaturer end før. Hele gården med undtagelse af laden blev ombygget, her lod han sætte otte gulve. Frugthaven indhegnedes med et 600 favne langt stengærde, og der var stor køkkenhave nord for gården. Bag laden 3 fiskedamme med karper, karudser, brasen, gedder og aborrer. Der var tre springvand på tre steder. Til gården hørte tre kirker: Gudum, Fabjerg og Lem. Desuden var der en lille hesselund til gården (Danske Atlas, Tom. 5. s. 849). Laurits Jensen Wandborg var gift med Ane Sophie Schousboe, født 8. september 1719 i Ejsing og død på Kås 80 år gammel, hvorfra hun blev bisat 4. februar 1799 og derefter henført til Resen (Lime kb.). Hun var datter af pastor Schousboe i Ejsing. Pastor Hans Nielsen Schousboe var født 1681 på Fyn, død 22. maj 1724, præst i Ejsing 12. august 1707, gift 1) 3. juli 1708 med Mette Catrine Pedersdatter Bering, født 3. december 1686, død 21. september 1716; hendes datter blev Laurids Jensen Wandborgs hustru — 2) med Maren Pedersdatter. Mette Berings forældre var Peder Pedersen Bering, født 28. februar 1648 i Kobberup provstegård, student fra Viborg 1667, cand. teol. 1669, sognepræst i Verringe 16. maj 1676, gift 26. september 1676, ordineret 28. juli 1676, magister 1700, provst 1720, gift med Elisabeth Sophie Samuelsdatter Biener (datter af overrenteskriver Samuel Biener), født 1657 og død i Køng 1737. Peder Pedersen Berings fader var Peder Jensen Bering, præst i Kobberup 1643, født ca. 1619, student fra Viborg 1639, provst 1671 til 1699, død i maj 1703, gift 1) med Mette Jensdatter (datter af provst Jens Chrisensen Gjødstrup, født ca. 1600 og død 1666, student fra Roskilde 1621 og præst i Hee 1622, provst 14. juli 1653, gift med Anna Nielsdatter) død 1665 og gift 2) med Maren Pedersdatter Hvass, død 1696. Peder Jensen Berings fader var Jens Pedersen Bering, kaldet store Jens Bering, gift med Kirstine Pedersdatter (datter af sognepræst til Sortebrødrekirke i Viborg, magister, provst Peder Rimboldtsen (1589), søn af præst Rimboldtsen samme sted). Jens Pedersen Berings far var Peter Jensen Bering, død 4. maj 1591, handelsmand og rådmænd i Viborg, gift med Kirstine Christensdatter Høg, død 23. maj 1635. Hun blev gift senere med Jacob Lauritsen Skriver, født i Ålborg,

borger i Viborg, død 23. juli 1611. Alle tre blev begravede i Gråbrødre kirke, hvor deres fælles ligsten lå i altergulvet. (Chr. Erikssens håndskrift om Viborg, kgl. bibl. 76,80. Vib. landst. domb. A. 1637,79). Peter Jensen Berings fader Anders Jensen Bierring var handelsmand i Randers, gift 1611 med Anne Baysdatter, død ca. 1620. Peder Jensen Berings sønnesøn, Vitus Bering havde en datter, Jytte, som var gift med Bolle Luxdorph, se A. 1 (jfr. Personalhist. Tidsskrift 11. R. 3/45 flg.).

- D1. Jens Wandborg, proprietær til Frøslevgård og Annesmølle, født 9. april 1741 på Kappel og død 16. oktober 1811 i Frøslev i en alder af 71 år, student fra Ålborg kathedralskole 1759, gift på Frøslevgård 18. oktober 1771 (Frøslev kb. skriver 1772, men da deres 1. barn blev hjemmedøbt 1. januar 1773, er det jo muligt, at 1771 er det rigtigste) med Anne Dorthea Sørensdatter Byrgesen, født 6. januar 1752 og død 18. juli 1815. Der var 7 sønner og 4 døtre i ægteskabet. Anne D. S. Byrgesen var datter af Niels Morthensen Byrgesen til Frøslevgård, født i juli 1697, begravet 20. august 1764 i Nykøbing M., gift med Karen Jensdatter Hvistendahl, døbt 4. februar 1717 og død efter 1773. Hun stiftede 28. marts 1765 et legat til Nykøbing kirke på 100 sletdaler til vedligeholdelse af Byrgesønnernes gravsted på Nykøbing kirkegård. Endvidere stiftede hun 28. maj 1765 et legat på 1000 rigsdaler, hvis renter 4 pct. uddeles på livstid til fire fattige enker, fortrinsvis af hendes og hendes mands slægt. (Legater og milde Stiftelser V/223). (Pontopidans danske Atlas Tom. 5. s. 550). Søren Nielsen Byrgesen på Frøslevgård, født i april 1665 og død 7. juli 1754, nedsatte i 1750 en kapital af 300 rdl., hvoraf den årlige rente 5 pct. til Nykøbings fattige til de tre højtider skulle uddeles, hver gang 5 rdlr. (Pont. danske Atlas. Tom. 5. s. 550), stiftede 1753 et legat på 15 rigsd. om året af Frøslevgård til de fattige, men legatet udredes kun, når gården ejes og besiddes af rette arvinger af Niels Morthensen Byrgesen og legatstifterens familie og afkom (se ovenævnte Legater og milde Stiftelser). I Jydsk Historie og Topografi 3. R. VI/55 står der: »Fra Tødsø tog vi til Frøslevgaard omtrent een Miils Vei. Veien var overmaade slet, som overalt paa Mors. Gaarden beboedes af en meget riig Mand, Wandborg, der ligner ganske en Bonde. Til Gaarden er kun en lille Indhegning istedet for Have. Overalt er Havevæsenet aldeles forsømt i dette Land. Veien fra Frøslevgaard til Assel fører over Egne, som tildels endnu ligger hen i Hede, men viser

tydelige Spor af ældre Dyrkning, eller at Jorden har været, som man siger: fuurskaaren«.

I Randers Amtsavis var følgende dødsannonce over Anne Wandborg indrykket:

»At det har behaget det alvise Forsyn, efter 8te Dages Sygeleie, ved en stille og rolig Død i Gaar Morges, at bortkalde fra dette Timelige til det Evige, vores elskede Moder, Madame Anne Dorthea Wandborg født Byrgesen 63 Aar gammel, haver vi herved den Ære sørgeligst at bekendtgjøre for Slægt og Venner. Forvisset om deres Deltagelse i vores billige Sorg. Al Bevidnelse i denne Henseende frabede vi os.«

Frøslevgaard og Annesmølle, den 19de Juli 1815.

J. H. Wandborg. Dorthea Margrethe Wandborg.

Frøslevgård i Frøslev, Sønderherred, er en gammel herregård. Bygningen er af mur- og bindingsværk. Af de gamle adelsfolk, som har ejet denne herregård, kendes Ako Ingwari de Fröslef 1354 — Petrus Saxefön in Fröslef, 1383 m. f. og brødrene Peter og Søren Byrgesen, siden Niels Byrgesen og hans enke Karen Hvistendal, som selv brugte og beboede herregården. (Danske Atlas Tom. V. s. 580).

E1. Karen Hvistendal Wandborg, født 1. januar 1773 og død 18. juni 1836 i en alder af 63 år, gift på Frøslevgård 1) 22. januar 1796 (Frøslev kb.) med købmand Niels Ettrup i Nykøbing M., født 1751 og død 30. januar 1807, begravet 6. februar 1807, 56 år gammel (Nykøbing kb.). Hans fødselsdato kendes ikke. 2) 26. august 1808 i Nykøbing med købmand Niels Andersen Faartoft. Han døde af apoplexi 10. september 1850, 65 år gammel (Nykøbing kb.). 1817 nævnes han til Kristinelund pr. Skanderborg. 1834 opholdt Karen Hvistendal Wandborg sig hos og forsørgedes af sin svoger præsten Erhardt Saaby (Lading folketælling).

F1. *Niels Ettrup*, født 1798 og død 4. december 1845 i Nykøbing M., købmand, formand i borgerrepræsentationen.

F2. Hans Wandborg Ettrup, født 27. maj 1799, død 10. maj 1854 i Assens, ex. jur. 1820 (bekv. temmel. vel). Fra 1823 til 1839 skriver i gæsterettens og gælds-kommissionens kontor i København. 2. marts 1839

blev han prøveprokurator i Svendborg amt med forpligtelse til at have bopæl i Fåborg, 13. maj 1841 prokurator ved underretterne i Fyns stift med forpligtelse til at have bopæl i Assens, fra 4. august 1852 til sin død folketingsmand for Odense amts 3. valgkreds. Gift med Christiane Schmidt, født 1800 i København. (Hjorth-Nielsen: Danske prokuratorer 1660-1869, s. 93).

- F3. Niels Ettrup Faartoft, født 1811, død 8. august 1890 i Hillerød, fuldmægtig, gift med Jensine Dorthea Smith, født 1828, død 11. september 1906 i Hillerød.
- E2. Niels Byrgesen Wandborg, født og døbt på Frøslevgård levgård 5. februar 1774 og begravet 20. januar 1775 (Frøslev).
- E3. Laurids Wandborg, ejer af Jølbygård, Solbjerg sogn, født 9. august 1775 og død 13. september 1875, gift 10. oktober 1807 med Øllegaard Elisabeth Margrethe Saaby, født 24. april 1780, død ?. Datter af Niels Hansen Saaby, født 7. december 1741, død 14. september 1813. Han var godsforvalter på Haxholm gods under Frisenborg 1776 til 1813, cancelliråd og gift 1776 med Ivare Kirstine Colding, født 17. februar 1757, død 18. december 1829 (Vahls Slægtsborg I/69).
- F1. Anna Ivare Wandborg, født 30. juli 1808, død ugift 1879.
- F2. Niels Saaby Wandborg, født 27. august 1809, militær eller ved toldvæsenet.
- F3. Kirstine Nielsine Wandborg, født 12. november 1810, død 16. november 1815.
- F4. Severine Petrea Wandborg, født 20. januar 1813, død 1870, gift med underofficer Larsen ved Itzehoe, død før 1867.
- G1. Agnes Larsen, født 1850, gift ?.
- E4. Niels Byrgesen Wandborg, født 12. marts 1777, hjemmedøbt 13. marts samme år og død 7. maj 1777.
- E5. Niels Peder Wandborg, døbt 8. august 1778, død 12. august 1779 og begravet 8. oktober 1779. (Frøslev kb.).

E6. Ane Sophie Wandborg, født 13. april 1780, død 2. marts 1860, 80 år gammel (Ringkøbing kb.). Gift 12. juli 1799 på Frøsløvgård med tobaksfabrikør Christian Karl Lange, født 31. august 1763 (Gassum kb.) og død 22. januar 1819, 55 år gammel (Nykøbing kb.). De fik børn i Randers fra 1800 til 1811, og han kaldtes da i kirkebøgerne for købmand. Fra 1816 til 1818 fik de børn i Nykøbing M. Her benævnes han også som købmand. Han var søn af Jørgen Lange i Dyrby, der var birkedommer ved Overgårds birk, og som blev begravet 9. januar 1774 (Udbyneder kirkeb.) og hustru Maren Karensdatter, som var hans anden hustru. 1834 boede Ane Sophie Wandborg i Varde og ernærede sig ved håndarbejde (Folketællingen).

E7. Søren Byrgesen Wandborg, født 18. april 1782, død 29. oktober 1824 i Janderup, sognepræst i Janderup og Billum i Ribe amt. Student priv. Ålborg 1799, cand. theol. 17. juli 1805 (h.), kaldet til embede 23. oktober 1807, ordineret 9. marts 1808. Han blev gift i december 1807 med Anna Kirstine Andreasen, født i Præstø ca. 1786, død i Ringkøbing 5. juli 1850, begravet 11. juli 1850. Faderen var snedker i Køge og døde 73 år gammel den 5. juli 1850 (Ringkøbing kb.). I ægteskabet var der to sønner og en datter.

Efter lang tids sygeleje døde pastor Wandborg, og enken lod indrykke i Viborg Samler nr. 133 af 6. november 1824:

»Den 29. Oktober sidstleden traf mig den sørgelige Skjæbne, at jeg og mine 3 Børn bleve ved Døden berøvet en høitelsket Mand og Fader. Da det behagede Alherren den Dags Aften, efter en langvarende svækkende Sygdom, at bortkalde ved en rolig og stille Død, fra dette Liv til det Bedre, Søren Wandborg, Sognepræst for Jannerup og Billum Menigheder i Ribe Amt i hans Alders 42. Aar. Enhver, som kjendte, hvor god en Ægtefælle og hvor kjerlig en Fader han var os, vil vist med oprigtigt Hjærte dele vor store Sorg over dette for os saa smertende Tab. Fraværende Bekjendtere, Slægt og Venner bekjendtgøres dette Sørgebudskab, af en høitbedrøvet Enke.

Jannerup Præstegaard ved Varde den 1ste November 1824. Anne Kirstine sal. Wandborgs.«

Ifølge skiftet havde enken bevilling til at sidde i uskiftet

bo. På skiftet 1858 efter enken nævnes kun sønnen Hans Mahtias Wandborg, der var købmand i Ringkøbing. Det synes som om, hun havde udstedt et gavebrev 11. juni 1848, tinglæst 3. maj 1850, hvorved denne søn og hans hustru havde fået overdraget hendes ejendele.

- F1. Jens Andreas Wandborg, organist og kammerråd, født i København 1806 og død i Janderup 22. januar 1881, 75 år gammel; dim. fra Lyngby seminarium 1834, gift 1. november 1831 i Lønborg med Caroline Hasle Esmann, født 22. juni 1804 i Ølgod præstegård, død 26. februar 1878 i Janderup, 74 år gammel, datter af sognepræst Herman Esmann og Gjertrud Sophie Borgen. I »Fra Ribe amt« III 1911-14, side 55-57, står der: Landbruget i Janderup var meget fremskredent! Går vi tilbage til forrige århundrede, var hovedvægten lagt på opdrættet. De store engstrækninger nødvendiggjorde, at der holdtes betydelig mængder ungvæg for at kunne udnytte enggræsningen. Det var især halvfede stude til markedet i Husum, man afhændede. Egentlig studedefning, som man kender i vore dage, drev man kun ret undtagelsesvis. I den henseende har sognet haft en foregangsmand i kammerråd Wandborg. Han var søn af præsten Søren Børgesen Wandborg i Janderup. Fra sin ungdom kastede han sig over landbruget. Det kan vel være sidst i tyverne eller først i trediverne, at han købte en gård i Janderup, der nu er udstykket og fuldstændigt nedlagt. Han var en af de første, der begyndte at mergle, men merglingen måtte alligevel have mødt en hel del modstand. Endnu i firserne levede der en mand i Janderup, som var erklæret modstander af mergling. Som grunde anførte han just ikke den gamle forslidte: at mergle gav en rig fader og en fattig søn, men at den ødelagde rugavlen, der fra fællesskabets tid af havde været den vigtigste kornsort, hvorfor der fulgte både to og tre kærve efter hinanden. Nu er det vist, at den første rugkærv efter mergling kunne give 10 a 12 skpr. i traven, men de efterfølgende let gik ned til 4 a 5 skpr. Merglingen måtte derfor medføre en forandret drifts-

måde, mere vekslende, og den gav det største udbytte i græsmarken, men derpå lagde man ikke den tilstrækkelige vægt, da man jo havde rigeligt med græsning i engene. Der var altså modstand at overvinde, men kammerråden kunne imidlertid gå sine egne veje! Hans autoritet var så stor, at han ikke mødte direkte modstand. Han var ligeledes en af de første, der begyndte at forbedre engene ved vanding. Som præstesøn havde han fået en uddannelse, der stillede ham betydeligt over de andre gårdmænd i sognet. Deraf fulgte, at han kom til at tage betydelig del i det offentlige liv, først i sogneforstanderskabet, siden i sognerådet! Lige fra vi fik landkommunalloven af 1867, til sin død, var han formand i sognerådet. En kort tid i 60-erne var han kredsens folketingsmand, og som sådan sluttede han sig til mellempartiet. Han blev tiendekommissionær 19. maj 1838 for kommissionen for tiendeafløsning i Ribe amt (Rigsarkivets kartotek, rentekammeret), og i en årrække til sin død var han medlem af forligskommissionen for østre- og vestre Horne herred. Til kammerråd Wandborgs gård i Janderup hørte en meget smuk have, men æren derfor tilkommer nok nærmest hans hustru. Desværre er denne smukke have så aldeles forsvunden, at der ikke findes spor af den.

Kammerrådinden var en fin, dannet kvinde, der tit havde en vittighed på rede hånd. Da deres hjem i Janderup stod åbent, og de særligt søgte den selskabelige omgang blandt deres sognefolk, kom dette hjem også til at yde sit bidrag til at præge folkekarakteren i Janderup sogn.

Følgende dokument underskrevet af kammerråden findes side 680: »For at opmuntre til at følge det kongelige Opraab har Sognet bestemt«.

§ 1.

At der sikres hver ugift Mand en Lønning af 4. Rdl. (ca. 16,00 kr.) maanedlig, og i det tilfælde, at han kommer i Fægtning, skal han have det dobbelte, dog under den Betingelse, at han opfører sig som ordentlige og ærbare Krigsfolk egne og anstaar, og hvilken Lønning Sognet ganske udreder, hvis Regeringen intet

giver, men dersom denne giver noget, men ikke det fulde, da det, som mangler deri, altså, dersom Regeringen udreder den heromhandlede fulde Lønning, falder Understøttelsen bort for Sognets Vedkommende.

§ 2.

At enhver, som bliver saaret i Felten, vil Sognet have hjem og bekoste Helbredelsen og Pleje for ham, og forsaavidt som han ikke bliver rørig, vil han af sognet som Ret erholde sin Understøttelse, saa længe han lever.

§ 3.

Ifald den frivillige er en Husmand, skal Sognet, saa længe han ligger i Felten, hvor han ejer Hus og Jord, overtage hans Huses Bedrift, betale Skatterne, og hvis han falder i Krigen, tilstaa hans Familie en aarlig Pension, afpasset efter dennes Størrelse og Trang, og foruden dette skal Husmanden for den Tid, han ligger i Felten, nyde en Lønning af 2. Rdlr. (ca. 8,00 kr.) maanedlig og det dobbelte, hvis han kommer i Fægtning.

§ 4.

Skal Sognet bekoste enhver af de frivillige komplet Udrustning, ligesom at det skal forsyne dem med en Rejseskilling.

§ 5.

Vil der udgaa Forslag til Øvrigheden om at opfordre alle omkringliggende Sogne til at være forsynede med Proviant saaledes, at der på første Anfordring kan ved extra Befordring besørges til Grænsen, hvor Lejen findes, og haves i Beredskab til de frivillige, som måtte komme Nord fra hertil.

Janderup, den 2. april 1948.

J. A. Wandborg.

- F2. Hans Mathias Wandborg, døbt 3. november 1808, død 14. november 1863, begr. 20/11, købmand og restauratør i Ringkøbing. I april 1833 flyttede han fra Ringkøbing og blev møller i Rekker mølle. 17. januar 1838 kaldtes han gæstgiver og tog borgerskab i Varde som købmand. 1842 var han købmand i

Ringkøbing og kaldtes til sin død der for købmand og restauratør, skifteretsattest 18-11-1863. Den 8. oktober 1833 blev han gift med Karen Grønlund Beck, (Hanning kb.), født 1811, død 1878, 67 år gammel (Ringkøbing kb.), datter af snedker Niels Beck.

- G1. Anne Kirstine Wandborg, opkaldt efter sin farmor. Drev sammen med sin moder, da hun blev enke, en modcforretning, hvor nu købmand Lange har forretning.
- G2. Niels Beck Wandborg, født 1841, død 25. juli 1841 1/2 år gl., begr. 30. juli 1841 i Ringkøbing.
- G3. Søren Børgesen Wandborg født 1838, død 1. maj 1842, begr. 7. maj 1842 3 1/2 år gl.
- G4. Søren Børgesen Wandborg, opkaldt efter sin farfar. Han var født 12. juli 1842 og døbt 19. september 1842 i Ringkøbing, elev på apoteket i Herning 1855, medhjælper. Eksamen 1859, cand. pharm. 1867 (laud), død 6. februar 1870 som provisor i Herning (Farmaceutisk stat 1929) ugift.

I Ringkøbing Amts Avis af 7. februar 1870 nr. 22 stod under Bekjendtgjørelser:

»At vor eneste Søn og Broder Søren Byrgesen Wandborg, 27 Aar gammel, efter længere Tids tiltagende Sygelighed er hensovet, det bekjendtgjøres herved sørgeligst!

Ringkøbing, den 6te Februar 1870.

Karen G. Wandborg og Anna K. Wandborg.

Det vil nærmere blive meddelt, hvornaar Begravelsen finder Sted.

I samme Avis stod følgende smukke vers at læse om Søren Byrgesen Wandborg:

»Den 27-aarige Kandidat og Provisor Søren Børgesen Vandborgs Minde helliget!

Haabets Træ stod plantet herligt

Lovende ret megen Frugt.

Træet elskedes saa kjærligt,

Ak, Nu er dets Liv udslukket.

Ja det toges bort ved Roden.

Dog — det staaer paa Himmelkloden.

Dér det fredes og forskønnes
Ved en øvet Gartners Haand.
Dér det Gode nu belønnes
Af Gudfader, Søn og Aand.
Dér ej møde Verdens Storme,
Dér ej mærkes Syndens Orme.

Moder — Søster! Vær kun rolig!
Husk det var den første Sorg
SØREN sendte til Jer Bolig,
Da han drog til Himlens Borg.
Dér blandt Himlens Myriader
I ham finde, samt hans Fader.

Vi vil frede om hans Minde.
Plante Blomster paa hans Grav.
Vi vil søge, men og finde,
Herren tog kun, hvad han gav.
Vi véd ej, hvad os kan baade,
Fader, du bør ene raade.«

Dagen efter lød dødsannoncen: At vor eneste
Søn og Broder candidatus pharmaciæ Søren Bør-
gesen Wandborg, 27 Aar gammel, efter faae Da-
ges Sygeleie er indgaaet til et bedre Hjem, med-
deles herved sørgeligst.

Ringkøbing den 6te Februar 1870.

Karen G. Wandborg og Anna K. Wandborg.
Begravelsen finder Sted fra Ringkøbing Kirke.
Fredag d. 11. ds. kl. 12.

Den 15. februar stod der at læse: For al Delta-
gelse, der vistes os ved vor kjære Søn og Broders
Jordefærd, bringe vi herved vor hjerteligste Tak!
Ringkøbing, den 15. Februar 1870.

Karen G. Wandborg og Anna K. Wandborg.

G5. Karen Hvistendal Wandborg, født 28. januar
1847 og døbt 29. april 1847, død 1852 i Ring-
købing.

F3. Karen Hvistendal Wandborg, døbt 25. marts 1810 i
i Janderup, død 2. maj 1840, begr. 25. maj 1840 i
Hanning, gift 24 år gammel den 9. maj 1834 i Han-

ning med købmand i Ringkøbing Johan Eleonhart Broager Sand, døbt 14. marts 1808, søn af degn på Holmsland Kristian Nielsen Sand (født 24. april 1773 i gården Sand i Stauning, seminarist fra Jonstrup sem. 1796, organist ved Butterup kirke på Sjælland, lærer ved baroniet Løvenborg, degn 1798 og gift med Ane Cathrine Tafteberg). Der var en søn og datter i ægteskabet.

E8. Peder Wandborg, født 16. april 1784, død 28. april 1822, herre til Halkjærgård på Mors, som han 1813 fik tilskødet af sin moder. Han var 1810 forvalter på Frøslevgård og blev den 3. juli 1814 gift på Frøslevgård med Anna Hedvig Holst, hjemmedøbt 20. april 1792, død 13. januar 1872, 79 år gl. (Nibe kb.), datter af sognepræst Nicolaj Holst og Johanne Marie Due i Skibsted (Frøslev kb.). Ved Peder Wandborgs død i Janderup den 28. april 1822 lod hans broder pastor Søren Wandborg følgende annonce indrykke i Viborg avis den 4. maj 1822 nr. 53:

»At min Broder Peder Wandborg, som i 3 Aar har opholdt sig i mit Huus, i Aftes Kl. 9,30 blev ved Døden befriet fra de haarde Lidelser, som han i en rum Tid, og især i de sidste 3 Uger har maattet udholde, bekendtgjøres herved for fraværende Slægtninge og Venner.

Janderup Præstegaard den 28de April 1822.

S. B. Wandborg, Sognepræst til Jannerup og Billum.«

Der var ingen børn i ægteskabet.

E9. Jens Hvistendal Wandborg, proprietær, ejer af Frøslevgård og Annes mølle, blev født 23. oktober 1785 og døde 9. august 1858. Han blev 1. november 1812 gift med sin kusine Ingeborg Severine Mariane Wandborg fra Kås (Frøslev kb.). Hun var født 20. oktober 1786 og døde 22. november 1855. Jens Wandborg blev senere ejer af Halkjærgård efter sin broder. I Viborg Stiftstidende nr. 187 — år 1855, den 22. november blev følgende dødsannonce averteret:

»Torsdag den 22de November d. A. henslumrede ved en blid og rolig Død, efter 8te Dages Sygeleie, min Tante, Ingeborg Severine Mariane Vandborg, født Vandborg, i en Alder af 70 Aar. Hvilket herved bekendtgjøres for fraværende Slægt og Venner.

Kaas, den 22de November 1855.,

H. Colding.«

- F1. Jens Mathias Wandborg, hjemmedøbt 18. august 1813 (Frøslev kb.), død 6. august 1831 (Frøslev kb.).
- F2. Johanne Dorthea Wandborg, født 14. september 1814 og hjemmedøbt samme dag (Frøslev kb.), død 3. oktober samme år og sted.
- F3. Anne Sophie Marie Wandborg, født 24. juli 1817 (Frøslev kb.), død på Halkjærgård 2. juli 1822 (Dragstrup kb.).
- E10. Ane Marie Wandborg, født 6. januar 1788, gift på Frølevgård 1. oktober 1808 med Andreas Lang til Vennergård (Frøslev kb.). Han var født på Rantzausgave og døbt 12. september 1781 (Vilsted kb.), døde i Lundskov 20. marts 1831 (Homå kb.). Andreas Lang og Ane Marie Wandborg blev separeret 23. september 1815, hvorefter hun flyttede til Varde. Den 20. maj 1819 — 30 år gammel — blev hun gift påny med Mads Christian Rasmus Andresen, købmand i Varde, 22 år gammel (Janderup kb.). Han var handelsmand og gæstgiver, f. 1798 og døde 15. marts 1824 26 år gammel (omkom) (Varde kb.). — Hvad der siden blev af Ane Marie Wandborg vides ikke.
- E11. Dorthea Margrethe Wandborg, født 26. august 1792, død 16. august 1855, gift 22. marts 1816 med Jochum Severin Nyholm, født 30. oktober 1783 i Munkebjergby, død 4. april 1834. Han var læge i Nykøbing M., student 1803 (laud) fra Roskilde. Med. ex. 1810 (haud), søn af pastor Christoffer Nyholm og Beate Jacobine Würnfeldt. Der var fire børn i ægteskabet. Hun endte sit liv under små kår efter mandens død. Han døde af en melankolsk sindslidelse på sindssygehospitalet ved Roskilde, hvor han ligger begravet.
- F1. Christoffer Nyholm, født 9. februar 1817, cand. pharm.
- F2. Ane Dorthea Nyholm, født 21. januar 1819.
- F3. Valdemar Nyholm, købmand, vejer og måler i Nykøbing M., født 2. marts 1821 og død 29. august

1869. Gift 19. november 1844 med Dorthea Kirstine Steenberg født 6. marts 1821.

G1. En søn, dødfødt 4. september 1845.

G2. Jochum Johan Busck Severin Nyholm, født 19. april 1847, død 9. maj 1847.

G3. Elien Margrethe Nyholm, født 25. juni 1850.

G4. Jochum Jchan Busck Nyholm, født 23. maj 1852, sømand.

G5. Jochum Busck Nyholm, født 17. april 1854.

G6. Laurits Christian Nyholm, født 9. marts 1856.

G7. Theodor Nyholm, født 17. maj 1861.

G8. Dorthea Frederikke Claudine Heninga Nyholm, født 22. september 1863.

G9. Johannes Nicolai Andreas Vilhelm Nyholm, f. 4. maj 1866.

F4. Laurits Christian Nyholm, kaptajn i ingeniørkorpset (R.), født 27. august 1823, gift 22. september 1857 med Maren Gedde, født 11. juni 1836.

G1. Didrik Galstrup Gedde Nyholm, født 21. juni 1858.

G2. Dorthea Margrethe Wandborg Nyholm, født 1. januar 1860.

G3. Anders Gedde Nyholm, født 2. juli 1861.

G4. Holger Jochum Nyholm, født 2. oktober 1862.

G5. Gertron Louis Nyholm, født 18. november 1863, død 5. april 1864.

G6. Gertron Louis Theodor Nyholm, født 6. juli 1865, død 5. december 1869.

G7. Fernanda Lessepa Nyholm, født 26. oktober 1866.

G8. Johannes Nicolai Nyholm, født 20. dec. 1867.

F5. Beate Jacobine Nyholm, født 5. juli 1825, død 16. oktober 1825.

D2. *Mathias Peder Wandborg*, godsejer, assessor og landkommissær til Kås (1769-1796), født 27. maj 1742 på Kappel, hjemmedøbt 29. maj samme år, død i juli måned 1796 på Kås og begravet 29. juli samme år i Lime kirke (Lemvig kb.). 24. januar 1769 virkelig kammerassessor (mod at erlægge 350 rdl.) (Rigsarkivets kommercekoll). Kås har været i slægtens eje i fem led. Den er stamsædet for slægten af samme navn. På Erik Menveds tid nævnes Jens Nielsen af Kås, der endnu levede 1320. 1408 nævnes Jens Kaas til Kås, med hvis datter gården kom til Thomes Jensen, som 1460 fik den tildømt og skrives til den endnu 1508, og med deres datter igen til Chresten Hvass, der adledes 1483, skrives til Kås. I Skipper Klements fejde blev Kås, der da tilhørte dennes søn Jens Hvass, nedbrændt. Jens Hvass' søn Kristen Hvass til Kås døde ugift ca. 1565, hvorefter gården tilfaldt hans fars søsterdatter, Inger G...sdatter, Mikkell Nielsens efterleverske, fra hvem den 1571 blev tildømt kronen formedelst Jens Hvasses adfærd, men kongen lod hende beholde Kås, som arvedes til hendes søn Jens Hvass, død 1602. Sønnen Chrif. Hvass solgte 1630 Kås (1635 - 36 td. h.) til rigsråd Niels Kragh, død 1650, fra hvem den 1648 kom til sønnen oberst Mogens Kaas, død 1676, og derefter (ca. 23 td. h.) til dennes sønner Niels, Otto, Arndt og Mogens Kaas, hvilke 1694 (efter kgl. bevill. af 1686) solgte den (28. td. h.) til etatsråd Christoffer Bartholin, død 1714, som straks kompletterede den. Hans enke Mariane Grove døde 1773, og sønnen konferensråd C. C. B. solgte 1745 Kås (28,101 og 231 td. h.) m. m. for 12,200 rdl. D. C. til assessor *Jens de Hofman*, død 1785. Han skødede den (28,69 og 211 td. h.) 1769 for 24,000 rdl. til sin svigersøn assessor *Mathias Peder Wandborg*, død 1796, hvorefter Kås 1797 blev solgt for 57,700 rdl. til rådmand Th. Wissing, forpagter P. Herschend og prokurator H. Roested, der efter bevilling 1796 begyndte på at udparcelere gården og bortsælge godset uden at miste dens frihed, afhændede dette, og 1798 skødede Kås (28,14 og 2. td. h.) for 16,500 rdl. til Wandborgs svigersøn *Erhardt Colding*; efter ham overtog hans søn *A. H. Colding* Kås for 24,000 rdl. Efter hans død 1879 gik den over til søstesønnen *E. C. Kallerup*, død 1905, hvis enke solgte den samme år for 155,000 kr. til et konsortium, der 1910 afhændede gården (14 td. h.) til S. Nielsen og J. Andersen, der 1914 solgte den til arkivar Henrik E. Kås, som 1918 afhændede den til et konsortium. Efter flere ejere solgtes den til kammerjunker Ove Kaas. Nuværende ejer

er sagfører J. Nordestgård (Trap Danmark). Kås ejes nu, efter i 1923 at have været på hænderne af et triumvirat Myhlertz (en kontorchef, en overretssagfører og en kunstmaler) af grosserer P. M. Daell, København.

Assessor Wandborg beherskedes ifølge traditionen af en til vandvid grænsende ærekærlighed, som ifølge en beretning af lærer Chr. Jensen i Nørlems historie 1918, bl. a. gav sig udslag i følgende. Under Kås hørte bl. a. gården Bruungård, mtr. nr. 2, som svarede landgilde til Kås efter akkord 4. rdl. (Brunsgård har tidl. været krongods og var det i hvert fald år 1570). År 1633 må gården gå fra kronen til adelen, idet kongen sælger den tillige med en anden gård og to gadehuse i Vejlbj by til Niels Kragh til Trudsholm. 1688 er gården imidlertid ikke længere under Trudsholm, men er kommet under Hostrup, og nogle år efter er den gået fra Hostrup til Kås, hvor den bliver indtil 1798 — 2 år efter assessor Wandborgs død — da den sælges til selveje. Omkring 1750 overtager Jens Christensen Brunsgård efter sin faders død gården Brunsgård i fæste. Han blev ligesom sin fader en anset mand og blev vist nok en af sognets matadorer. Han døde omkring samme alder som sin fader 1771, kun 48 år gammel, og han efterlod sig en enke og otte børn. Den stakkels enke hed Johanne, men da dette navn dengang og indtil lang tid senere udtaltes: Jaen, blev hun kaldt Jaen i Brunsgård. Af børnene var de fem yngste sønner, og det var nogle slemme, ustyrlige krabater, som hun havde sit øje med at holde styr på. De kunne aldrig komme til rette indbyrdes, og tit gik det på næverne løs mellem dem, og der går mange historier om dem. En dag Jaens drenge havde været på hoveriarbejde på Kås, havde de taget nogle kæppe i herremandens skov, den gamle egeskov ved Kås, men det var næsten: Bremerholmsarbejde at stjæle i assessorens skov, og da Jaen fik at vide, hvad drengene havde gjort, blev hun meget ulykkelig, thi der ville vente dem en meget hård straf derfor! Hun vidste i alverden ikke, hvad hun skulle gribe til, men omsider hittede hun på råd. Hun gik ned til den kloge og snedige herremand på Hostrup, Jochum Tolstrup, og bad ham om et godt råd. Der gik hun heller ikke fejl. »Hun ved«, sagde Jochum Tolstrup, »at assessor Wandborg er meget ærekær. Når hun derfor kaster sig på knæ for ham og bekender drengenes forseelse og ydmygen beder ham om nåde og barmhertighed, så skal hun se, at assessoren nok bliver så glad, at han tilgiver drengenes deres brøde«. Jaen fulgte Jochum Tolstrups råd. Hun

gik til Kås, kastede sig grædende på knæ for assessor Wandborg, bekendte sine drenges brøde og erkendte, at de fortjente en hård straf, men bad om nåde og barmhjertighed for dem, og ganske rigtigt hjalp det! Assessoren følte sig i den grad smigret ved at se den ydmyge kvinde på knæ for sig, at han udbød: Det gør såmænd ingen ting, Mor, med den smule, de har taget! Hvem der blev glad, var Jaen, hun kunne skynde sig hjem til Brunsgård let om hjertet!

Sønnerne blev alle senere dygtige gårdmænd, og 1788 døde Jaen 63 år gammel, og den ældste søn Chr. Jensen Bruunsgård fik gården i fæste efter hende. Det var det år, stavnsbåndet blev løst, og den store reformationsperiode for alvor begyndte. Der nedsattes bl. a. en hoverikommission til at ordne og fastsætte det hidtil aldeles vilkårlige hoveri. Magten begyndte at glide fra herremændene. Dette fik assessor Wandborg til Kås at føle. Han ville indrette en park på herregårdens mark for vilde dyr, som han ville anskaffe sig fra udlandet. Parken skulle indhegnes af et højt stengærde, og dette gærde forlangte han, at hans hovbønder skulle opføre. Nu havde imidlertid nævnte hoverikommission fastsat hoveriarbejde for dem, og de nægtede derfor alle som een at udføre dette stykke ekstra hoveriarbejde, som var blevet dem pålagt af assessoren. Assessor Wandborg blev herover i allerhøjeste grad forbavset. Ville hans hovbønder virkelig nægte ham lydighed, noget han aldrig før havde oplevet! Da de blev ved med at fastholde deres vægring, blev han helt rasende og ude af det, og han ville true dem til at lystre sig. Men så klagede bønderne til hoverikommissionen, og da denne til assessorens store forbavselse virkelig gav bønderne medhold og erklærede, at de skulle være fritaget for sligt ekstra arbejde, græmmede assessoren sig så meget, at han skal have taget sin død derover. Under Kås hørte 13 gårde. 1) Gård mt. nr. 6. — 2) Ravnsgård — 3) Brogård — 4) Myrehuset — 5) Bakkehuset — 6) Dahlsgård — 7) Gård mt. nr. 16 — 8) Gård mt. nr. 5. — 9) Gård mt. nr. 10. — 10) Kjærgård — 11) Gård mt. nr. 9. — 12) Ebbesgård og 13) Brunsgård.

Assessor og landkommissær Mathias Peder Wandborg blev 18. november 1768 gift (Lime kb.) med adelsdamen Johanne Maria de Hofman, født den 9. april 1751 på Kås og døbt 21. maj samme år i Lime. Ifølge Lime kb. skal hun være døbt 21. marts, hvilket ikke er helt i overensstemmelse med ovennævnte fødselsdato og dåbsdato! Hun døde samme år som sin

mand, den 10. oktober 1796, på Kås. Der var 6 sønner og 3 døtre i ægteskabet. I Berlingske Tidende stod følgende indryk- ket af datteren Anne Sophia:

»Fra de timelige til de evige Boliger har det behaget den Aller- høieste at henkalde min og mine Søskenes høitelskede Moder, Johanne Maria Wandborg, født Hofmann, den 10ende d. M., som herved bekientgjøres for respective Familie, Venner og Be- kiendtere, skriftelig Bevidnelse om Deltagelse i denne vores Sorg frabedes.

Paa mine Søskende og egne Vegne. Kaas d. 15de Oktober 1796.

Anne Sophia Wandborg.«

Johanne Marie de Hofmann tilhørte den adelige slægt, til hvilke hører hendes farbrødre de fortjente nationaløkonomiske juridiske og historiske forfattere: kancelliråd, amtmand Hans de Hofman (Danske Atlas), død 1793, og assessor i højesteret Tycho de Hofman, død 1754. Hendes fader var Jens de Hof- man til Kås, Rødding herred, Lime sogn (1745-69), født 1716 på Skjerildgård, døbt 29. april i Nebsager kirke, død 21. april 1785 på Åberg, gift 1745 med Ingeborg Biering, født i Vrove 1727 og døbt samme sted 4. juli, død 14. januar 1766 på Kås, hensat 6. februar i Lime kirke og senere overført til Vrove, datter af sognepræst Michael Thomsen Biering, Vrove-Resen, døbt 21. november 1694 og død 25. oktober 1741, gift 3. juli 1720 med Mette Pedersdatter Panderup, født 13. januar 1701, død 28. januar 1785. Han var søn af Thomas Michelsen Bering, født 1663, død 10. april 1734, møller i Høvring og købmand i Randers og hustru Ingeborg Andersdatter Holst, gift 28. februar 1694, død 1722. Mette Panderup var datter af Peder Jensen Panderup, provst i Lading, født 1672 og død 3. marts 1741, begravet 13. marts 1741, gift med Anna Pe- dersdatter Brandt, født 7. februar 1673 og død 1738 og begra- vet samme år 3. oktober. (Peder Panderups forældre var Jens Sørensen Panderup, (hvis fader var Søren Christensen Pande- rup), borger i Århus 1663, gift med Johanne Eskildsdatter Hjortshøj, født ca. 1634 og død 1717). (Anna Brandts for- ældre var provst Peder Nielsen Brandt, f. 25. februar 1636 i Skjoldlev, død 2. oktober 1699 i Skjoldlev, student fra År- hus 1651, sognepræst i Lading-F-S 1661, provst 1684, gift 20. oktober 1661 i Todbjerg med Kirstine Mogensdatter fra Todbjerg, født ca. 1645, begravet 20. september 1726 i La- ding, 81 år gammel, datter af sognepræst i Todbjerg Mogens

Hansen Trige, født ca. 1607, død 1659 (søn af Hans Nielsen Smidstrup, præst i Trige-Ørsted 1601, død 25. marts 1666), gift med Anna Nielsdatter, født ca. 1610, død 21. december 1685, datter af provst Niels R. Bramstrup, født 1550 og død 25. september 1630, gift med Dorthea Pedersdatter, født 1574, død 1611, datter af præst Peder Andersen i Skjødstrup, født ca. 1546, præst 1574 og død 15. april 1605, søn af vikar ved Århus Domkirke og stiftsriver Anders Ibsen, præst i Skjødstrup 1537, født ca. 1500, død 1563.

Provst Peder Nielsen Brandts forældre var provst Niels Poulsen Brandtzon, født 10. marts 1595 i Århus og døde 9. april 1664 i Skjolddelev, student fra Århus 1616, imatr. Københavns Univ. s. å., 1618 baccalaur, udenlands 1618 til 1619, studerede i Wittenberg, sognepræst i Lading-F.-S. 1619, provst 1640, gift 11. juni 1620 i Lading med Karen Nielsdatter Thorup, født 15. juli 1603 i Skjolddelev, død 12. december 1658 i Skjolddelev, datter af præst i Lading F.-S. Niels Sørensen Thorup (søn af Gjertrud Sørensdatter, født 12. april 1597) og Maren Jensdatter (datter af provst i Lading Jens Espersen Balle, død 1590 (kirkehist. saml. 3. R. 2/751 - 4/104 og Jydske saml. 3. R. 6/417 og Randers amts årbøger).

Provst Niels Poulsen Brantzons forældre var borger i Århus Poul Petersen Brandt, død 1576, gift med Anne Nielsdatter Mørche, som var datter af Niels Mørche (se Kirkehist. saml. 3. R. 4/104 og 156 og H. Friis-Petersen: Embeds- og Bestillingsmænd i Århus, s. 7).

Ovennævnte Jens de Hofmans fader Søren de Hofman til Skjerildgård i Bjerger herred, Nebsager sogn (1712), født 1688 på Gundestrupgård, blev kancelliråd 1720 og justitsråd 1746, adlet 29. januar 1749, død 14. januar 1771 og begravet 6. februar 1771 i Horsens kirke, blev gift 1712 med Karen Elisabeth Dreyer (forældre kommerceråd Hans Dreyer og Johanne Marie Poulsen), født 31. januar 1689, død 5. marts 1727 og begravet i Nebsager kirke samme år den 27. marts. de Hofmans våben, der optoges i adelskalenderen: I skjoldet en hvid og rød toradskaktavlet sparre mellem tre guld-kugler, 2.-1. i blå. Hjelmens kronet, to jernklædte arme holdende en guld-kugle. Skjoldholdere: En gulddrage og en sort ørn med guld-medaille i guldkæde om halsen. Søren de Hofman var ~~søn~~ af Mathias Kristensen Fog til Jensgård, født 1683, døbt 8. maj samme år i Horsens, død 1716 på Jensgård, begravet 27. april 1716 i Glud kirke og Karen Marie Hofman, født 1683, død

1760, gift 23. august 1709 på Gundestrupgård, datter af Thøger Hofman, født den 22. februar 1648 i Randers, ejer af Gundestrupgård fra 1671 til sin død 7. juli 1692, gift 1. december 1674 i Ålborg Budolfi kirke med Karen de Hemmer, hvis forældre var borgmester Henrik de Hemmer og Karen Hansdatter. Karen de Hemmer var født 1651 i Ålborg og døbt 11. maj i Budolfi kirke samme år. Hun døde 1. juni 1704.

E1. Jens Hofman Wandborg, døbt 9. oktober 1769 og død 1799, musketer ved vestindisk garnison på Sct. Croix, stiftede 1797 et legat på 2547 kroner, hvis renter indgår i de fattiges kasse i Lime sogn (Legater og milde stiftelser, V/ 197).

E2. Anne Sophie Wandborg, født 30. oktober 1770 på Kås og død 2. november 1851 på Kås, gift 10. februar 1797 (Lime kb.) med proprietær Erhardt Colding til Kås, født ca. 1765, døbt langfredag 28. marts 1766 (Tamdrup kb.) og død 19. oktober 1834. Han var 1789 fuidmægtig hos herredsfogeden i Fjends-Nørlyng herreder og 1801 forligskommissær. Han var søn af præsten Hans Bentzen Iversen Colding og hustru Else Mathiasdatter Busch.

F1. Mathilde Colding.

F2. Hans Andreas Colding, som fik Kås efter sin fader. Han var født ca. 1802 og døde 19. marts 1879.

F3. Else Marie Colding.

F4. Peter Colding.

F5. Jens Wandborg Colding.

F6. Severine Colding.

En af døtrene blev gift Kallerup, hvis søn E. C. Kallerup købte Kås efter A. H. Coldings død.

E3. Lauritz Wandborg, født 11. november og døbt 13. december 1771, begravet 15. april 1772 (Lime kb.).

E4. Lauritz Wandborg, født 15. januar 1773, hjemmedøbt og begravet 26. januar 1773 (Lime kb.).

E5. Søren Hofmann Wandborg, født 12. januar 1774.

E6. Ingeborg Bering Wandborg, født 19. februar 1775, begravet 23. maj 1775, 13 uger og 4 dage gl. (Lime kb.).

E7. *Niels Aars Wandborg*, proprietær, født den 31. august 1776, død 5. juli 1841 på Fastruplund, gift 18. april 1799 på Høstmark (Flynder kb.) med Marie Sophie Utzon, døbt 16. august 1763 i Køllerup i Torrild herred, død 24. august 1835. Når deres bryllup er indført i Flynder kb., skyldes dette antagelig, at hendes moder i hvert fald 1801 boede i Flynder sogn. Niels Aars Wandborg var ejer til Fastruplund, hvor de begge døde. I Viborg Samler nr. 107, den 28. august 1835 stod følgende dødsannonce indsat af Niels Aars Wandborg over sin hustru:

»Efter min inderlig elskede Kone, Marie Sophie Wandborg, født Utzon, ved mange Aars tiltagende Svaghed og med gudhengiven Taalmodighed under alle Lidelser, var gaaet sit Livs Endeligt i Møde, behagede det Forsynet i Gaar Aftes Kl. 9, ved et apoplectisk Tilfælde og efter 3 Dages Sygeleie, at hjemkalde hende til Evighedens Roe i en Alder af 72 Aar og 18 Dage.

I noget over 36 Aar delte hun med mig et kjærligt Ægteskab og blev i denne Tid Moder til 4 Børn, af hvilke en Datter allerede i Barnealderen igjen døde og 3de Sønner begræde med mig Tabet af den sjældneste Ægtefælle og Moder, hvis retskafne Vandel stedse vil leve og være hende det mest talende Gravminde i Erindringen hos Alle som kjendte hende!

Fastruplund, den 25de August 1835.

Niels Aars Wandborg.«

Den ældste af sønnerne lod følgende avertere i Viborg Stiftstidende nr. 91 i juli 1841 vedrørende Niels Aars Wandborgs død:

»At vor kære retskafne Fader, Niels Aars Wandborg, forhenværende Eier af Fastruplund, i Gaar Eftermiddags Kl. 5, efter 11 Ugers Sygeleie, endte sin jordiske Tilværelse, i en Alder af 64 Aar og 9 Maaneder, undlade vi ikke med sorgfuldt Hjerte at offentliggjøre til fraværende Families og Venners Efterretning. Hans forudgangne Ægtefælle tilligemed Søn og Datter modtage ham allerede i Evigheden, og ved hans Baare staar saaledes kuns vi 2de efterlevende Sønner tilbage.

P. T. Fastruplund, d. 6te Juni 1841.

Paa min Broder Skolelærer C. Wandborgs og egne Vegne.
M. P. Wandborg til Trinderup.«

Marie Sophie Utzons fader var byskriver i Vejle, Christian Lauritsen Udsen (Utzon), født 1723, exam. jur. 1757, begravet 20. april 1774 i Vejle, byskriver 25. marts 1757, gift 3. september 1757 med Kirstine Margrethe Egtved (datter af byskriver Søren Rasmussen Egtved i Vejle), døbt 24. juni 1732 og død 3. februar 1808 på Fastruplund. Christian Lauritsen Udsens forældre var Laurits Brorson Udsen, født 20. februar 1679 i Gosmer, død 1735, student fra Horsens 1696, cand. teol. 1698, blev 22. marts 1704 kaldet på succession til sognepræst for Gosmer-Halling, ordineret 8. april 1704, ved faderens død 1707 virkelig sognepræst. Han døde ligesom sin fader af »Rørelse«, og der fortælles, at det var, fordi hans søn ikke fik den bedste karakter til teologisk embedseksamen. Af sin morfader havde han i faddergave modtaget en bondegård i Kolbensig i Vrads sogn (skøde 24. april 1679), hvilken faderen imidlertid solgte 18. marts 1686. Han var gift to gange. 1) 3. august 1709 i Dråby med Else Hansdatter, datter af Hans Jacobsen til Lyngsbækgård og Dorte Pedersdatter. 2) 22. september 1711 i Randers med Elisabet Marie Hansdatter Zeemann, født ~~1796~~, begravet 29. marts 1745 i Skanderborg, 53 år gl.
1692

Laurits Brorson Udsens forældre var Ude Pedersen Colding, døbt 22. juni 1656 i Kolding, død 11. februar 1707, sognepræst for Gosmer og Halling menigheder og gift med Øllegård Lauritsdatter Brorson, hvis fødselsår og dødsdato desværre er ukendt, gift 1677 ifølge kgl. bev. af 18. august 1677, uden trolovelse og lysning. Han blev student fra Sorø 1674, tog Baccalaurgraden 1676 og blev sognepræst for Gosmer og Halling 27. december 1676, ordineret 27. april 1677. Præstegården til Gosmer-Halling kaldhed Præstholt, og det var ikke noget ringe liv, der rørte sig her, idet der var både et stort folkehold og en ikke uanseelig besætning. Som det fremgår af følgende, havde hans svigerfader jus patronatus til en del kirker i Hads herred, hvilke efter hans og hustruens død gik over til arvingerne, der hver fik sin andel i de forskellige jus patronatus. Ude Pedersen Colding søgte da at samle de forskellige andele til Gosmer og Halling kirker på sine hænder, mens han solgte sine andele til andre kirker. Således solgte han ifølge skøde af 26. juli 1690 sin an-

part i jus patronatus til Hundslund kirke til sin svoger Ole Christensen Friis, og ifølge skøde af 22. juli 1692 solgte han sin anpart i jus patronatus til Torrild kirke ligeledes til Ole Christensen Friis. Derefter begyndte han at købe; ifølge skøde af 28. december 1682 købte han af sin svoger Laurits Brorson dennes anpart i jus patronatus til Halling kirke (andrager 168 sld. 2. mk. 4. sk.), af sin svoger Peder Brorson dennes anpart til Halling kirke (andr. 187. sld. 2. mk. 9. sk.), af sin svoger Ole Christensen Friis dennes anpart til Gosmer kirke (andr. 186 sld. 1. mk. 5. sk.), af sin svoger Laurits Brorson dennes anpart til Gosmer kirke (andr. 208 sld. 2. mk. 10. sk.), og af sin svoger Jacob Brorson dennes anpart til Gosmer kirke (andr. 370 sld. 2. mk.). Endelig købte han ifølge skøde af 28. august 1693 af svogeren Peder Brorson dennes anpart til Gosmer kirke (andr. 186 sld. 2. mk. 113 sk.). Men ifølge skøde af 10. marts 1696 sælger han sin jus patronatus med tiender og herligheder såvel til Gosmer som til Halling kirker til fru Margrethe Gjersdorff til Rathlausdal og Gersdorffslund. Samme dag, som han døde, havde han holdt sin prædiken i kirken over teksten fra II. Tim. 4,6, hvor der står skrevet: »Thi jeg ofres allerede, og tiden for mit opbrud er forhånden«, og denne tekst havde han ligesom efter en guddommelig tilskyndelse anvendt på sig selv. Om eftermiddagen døde han så af »Rørelse« (Apoplexi). — Ude Pedersens (Colding) forældre var købmand Peder Udsen, rådmand og kirkevæрге, født 1616 og begravet 31. juli 1659, var gift med Dorthe Pedersdatter, død 18. juni 1643. I Kolding kirkes våbenhus findes et epitaphium over Peder Udsen, hvorpå står følgende indskrift: »Min Undfangelse bedrøvelig, min Fødsel smert- og sørgelig, mit Levned arbejdsommelig, og mit Endeligt evig salig«. På den nederste del af epitaphiet skal der ifølge Fyhns beskrivelse af Kolding og optegnelser fra 1730 af provst Bakke have stået: »Dend Erlig, Velvis og fornemme Mand, Peder Udsen, nu Sal. med Gud, fordum Raadmand, Kierche Væрге og Handelsmand her i Kolding, er i Herren hensovet Anno 1659. Og ligger her nedenfor begravet. Gud forunde ham en ærefuld Opstandelse paa den yderste Dag. Hannem til en hæderlig Amindelse haver hans efterladte Hustru Erlig,

Dydrig og Gudsfrøgtige Matrone Dorthe Pedersdatter med sine Børn ladet Tafle opsætte og bekoste«. Tavlens oprindelige plads i kirken var på muren eller murpillen ved den store gang midt i kirken. Ved flytningen af den til dens nuværende plads i våbenhuset er formentlig den nederste del borttaget eller bortkommen!

Peder Udsens forældre var Ude Pedersen, borger og købmand : Kolding, født 1578 og død i Kolding 14. november 1641, gift med Matine eller Maren Sørensdatter, født ca. 1593 og død i Kolding 10. juni 1640. I Kolding kirke er blandt de i gulvet liggende gravsten fundet en over Ude Pedersen og hans hustru med følgende indskrift: »Her hviler udi Herren ærlig og velagtede Mand Sal. Ude Pedersen, fordum Borger i Colding, som hensov den 14. November 1641, med sin kjære Hustru Sal. Marine Sørensdatter, som forhen er bortkaldt den 10. juni anno 1640, i Haabet til en ærefuld Opstandelse. Til en ærlig Ihukommelse er denne Steen af deres Børn og Arvinger bekostet«. Skiftet fandt sted 17. marts 1642.

Ovennævnte Øllegaard Lauridsdatter Brorsons fader var Laurits Brorson, landkommissær og ejer af Dybvad i Hads herred. Han træffes første gang på Bornholm i tiden omkring midten af det 17. århundrede. Døde 1681. Brorson var skriver hos Joachim Gersdorff, som var rigshofmester og rigets drost, lensmand på Bornholm og ejer af Thunbyholm i Skåne. Da Gersdorff som rigshofmester var nødsaget til at opholde sig det meste af tiden i København, blev det Laurits Brorson, der kom til at spille en rolle ved befrielsen af Bornholm fra det svenske åg. Kong Frederik den Tredie havde den 1. juni 1657 erklæret Sverige krig, mens svenskekongen Carl Gustav foretog sine hærtog i Tyskland, men resultatet af denne krigserklæring blev noget anderledes, end danskerne havde tænkt sig, thi isen lagde en fast bro over bælteerne, og Carl Gustavs hastig fremrykkende hær stod uventet foran det værgeløse København. Den 26. februar 1658 måtte Danmark slutte en sørgelig fred i Roskilde, som skar hele det østlige Danmark bort fra de vestlige og mellemliggende landsdele. Bornholm, som siden nytårsdag 1658 p. gr. af isen var afskåret fra omverdenen i 3½ måned, blev også afstået til Sverige, hvilken sørgelig nyhed først nåede Born-

holm 20. april 1658 med en fiskebåd fra Ystad. For at styre øen som lens- og slotshøvding gik Johan Printzen-sköld 29. april i land i Sandvig, og han tog ophold på Hammershus. For Bornholmerne blev fremmedåget nu fjendevold, hvorfor 10 mænd i Hasle enedes om at drive fjenden ud af landet. Iblandt disse 10 mænd var foruden Laurits Brorson, skriver hos J. Gersdorff: Jens Risom, præsten Poul Ancher og Jens Koføed. Den 9. december overgav Hammershus sig til Bornholmerne. Den 29. december 1658 fik kongen på Københavns slot overrakt en liste med navnene på de 10 mænd, der således overgav øen til kongen, og lovede siden at erindre dem for deres dåd. Om dette og følgende er der udførligt berettet i Historisk samfunds årbøger for Århus stift XLI og XXXIX af H. Friis-Petersen. Laurits Brorson fik 1661 efter Gersdorffs død anmodning om at overtage forvaltning og administrationen af Åkjær, hvorunder Dybvad i Gosmer sogn var beliggende. I det 17. århundrede var Dybvad officersbolig. Gersdorffs søn solgte den 1665 til Laurits Brorson, hvorefter den ophøjedes til hovedgård, idet Brorson købte jordegods og jus patronatus til forskellige kirker. Laurits Brorson var, mens han boede på Bornholm, blevet gift med enken efter Jens Clausen Koføed, der døde 1657, hvorefter han blev bestyrer af hendes to gårde: Almegården i Knudsker og Ladegården i Klemensker. Brorson ejede desuden gårde i Poulsker, Persker, Røe og Klemensker sogne. I 1651 var Laurits Brorson ridefoged på Lundenæs i Skjern sogn (Historisk årbog for Thisted amt 1946 s. 388), som ejedes af Palle Rosenkrantz, i hvis tjeneste han altså havde været, inden han kom i tjeneste hos Joachim Gersdorff. På Dybvad findes over en dør en bjælke med følgende inskription: L.B.S. 1663 A.I.D. Af dette fremgår det, at Brorson allerede 1663 var gift med Anna Jacobsdatter Friborg, hvorfor det må antages, at hans første hustru må være død i 1662. (Se: Århus stifts hist. årbøger 1946 s. 47 og 1948). Den 24. september 1673 får Brorson kgl. stadfæstelse på brev af 18. juli 1672 om et begravelsessted i Gosmer kirke (Personalhist. tidskr. 6.V.156). Samme år, 24. november 1673, underskriver Brorson som vitterlighedsvidne et testamente oprettet af hans svoger rådmand Johan Andersen, Horsens (se afbil. af Brorsons segl og underskrift i

Århus stifts årbog af 1946). Seglet viser et lam med fane, hvilket våben også findes på sønnen Jochum Brorsons epitafium. Underskriften lyder på Laurits J. Brorson, så navnet synes at være et efternavn og hans patronymikon at være J. , måske Jochumsen.

Den 15. september 1674 mageskiftede han med kronen, hvorved han får kirketiende fra Gosmer-Halling-Randlev-Hundslund og Torril sogne, Provstekontoret dog undtaget, samt kirkens jord er i de samme sogne i alt hartkorn 138 tdr. 1. skp. à 25 rdl. td. eller 3453 rdl. 12. sk., og hertil kommer »den Afgift Skabelund Mænd giver af Falling Læg«, htk 3. tdr. 6. skp. à 50 rdl. td. eller 187^{1/2} rdl., ialt altså 3640^{1/2} rdl. 12. sk. Gårdene på Bornholm, som Brorson mageskiftede, var på 62^{1/4} td. 7 skp. à 50 rdl. td. eller 3113^{1/4} td. 16. sk., og hertil kom part i en gård nr. 43 i Clemensker sogn og part i en gård i Persker sogn ialt 3550 rdl. 14. sk. (Kronens skøder II, s. 424). Forskellen 90. rdl. 46. sk. blev velsagtens betalt kontant af Brorson. Desuden blev han ejer af herregården Agersbøl i Øster Snede sogn. Det var et køb, der strakte sig over flere år og gennem flere handeler. Samtidig fik han Dybvad omdannet til en komplet herregård med kirketiender og over 200 tdr. htk. gods. Han skænkede 24. april 1679 sin dattersøn, der blev opkaldt efter ham, Laurits Brorson Udsen, i faddergave en bondegård i Vrads sogn, Kolbensig.

I 1680 ansøgte han kongen om at blive landkommisær for derved »at komme i Rangen«! Det sidste, at komme i Rangen, var efter enevældens indførelse 1660, da adelens magt blev brudt, meget almindeligt blandt storborgere og godsbesiddere og var for de sidste en nødvendighed for at kunne udøve retten til at kalde præsterne til de kirker, hvor godsbesidderne ejede jus patronatus og kirketienderne! Som svar på Brorsons ansøgning fik han 31. august 1680 rang- og bestallingsbrev som landkommisær. Hovedindholdet af bestallingsbrevet lød således: » allerunderdanigst henseende til den gode og tro Tjeneste som os elskelige Laurits Brorson til Dybvad og Agersbøllegaard saa og hermed bevillige og tillader, at han maa og skal nyde og have sin Rang udi Sæde og Gang fra det vores Brevs Dato at regne med vores Landkommisærer, eftersom de ere komne ud i charge « Kongens henvisning til god og tro tjeneste må antages især at hen-

tyde til Laurits Brorsons indsats som en af de første, der rejste opstanden på Bornholm i 1658.

Svigersønnerne Ude Pedersen Colding og Ole Christensen Friis blev præster i henholdsvis Gosmer d. 27. december 1676 og Hundslund 21. februar 1678, og de er rimeligvis blevet kaldet af Laurits Brorson, endskønt han endnu ikke på dette tidspunkt havde haft kaldsret, men derimod jus patronatus til Gosmer og Hundslund kirker.

Brorson skødede 7. februar 1681 Agersbøl hovedgård til oberstleutnant Kaj de la Mare. Skødet er underskrevet på Dybvad; det ene vitterlighedsvidne var apotheker i Horsens Ernst Stamer, som altså på dette tidspunkt opholdt sig på Dybvad, hvilke måske kan tyde på, at Brorson allerede da har været sygelig, thi apothekeren benyttedes ofte som læge. Det er således muligt, at sygdom har forårsaget salget af Agersbøl, da han døde samme år. Inden han døde, nåede han at udøve sin kaldsret til Randlev kirke og kaldte sin egen søn Jochum til sognepræst d. 11. august 1681.

Laurits Brorson blev begravet i Gosmer kirke, hvor der fandtes epitafium over ham; det eksisterede endnu i 1768 iflg. Pontoppidans danske atlas 4.246. Skiftet efter ham findes ikke mere, men det vides, at det først sluttede 2. juni 1687 (Viborg landstings skøde- og panteprotokol nr. 30 folio 208.b).

F1. Mathias Peter Wandborg til Trinderup, født i Vammen 25. marts 1800 og død 13. december 1859, blev gift 25. januar 1841 med Johanne Steenild, datter af Poul Christensen Steenild og Karen Pedersdatter Nørgaard, fra Steenildmosegård; hun var født 4. april 1815 og døde 30. december 1889. Han blev forvalter på Trinderup 1820 og købte den 1837. Desuden kan nævnes, at han var stænderdeputeret! Ved hans død lod hans hustru i Aalborg Stiftstidende nr. 59 8. december 1859 følgende indrykke:

»At min elskede Mand, vore Børns kærlige Fader, Proprietair Mathias Peter Wandborg bortkaldtes i Gaar Aftes ved en rolig og smertefri Død, 59 Aar gammel efter 14 Dages Sygeleie, bringes herved sørgeligt til Slægts og Venners Kundskab. Vi takker ham, for hvad han har været for os og velsigne hans

Minde Begravelse vil foregå fra Trinderup, Torsdag d. 8de December 1859!

Hanne Wandborg, født Steenild.«

I ægteskabet var der 4 døtre. Under Mathias Peter Wandborgs forpagterperiode på Trinderup verserede der en meget interessant pengeforfalskningsepisode, hvor bl. a. skolelæreren Klysner fra Øls skole var impliceret. Det fortælles, hvorledes man sendte bud til Wandborg på Trinderup, som kunne læse, med en af disse falske pengesedler. Det var ikke alle givet på denne tid at kunne læse! Man ville spørge ham, om seddelen var falsk eller ægte! Wandborg så imidlertid straks, at den var falsk, og han skrev: »Falsk« på den, skønt budbringeren Niels sagde: »Å nej, gør det inte«! Dommen for Klysners vedkommende kom til at lyde på tab af ære og liv, men den blev ved kgl. skrivelse af 3. juni forandret til hensættelse i Viborg tugthus på Kongens nåde! Dødsannoncen for Johanne Wandborg averteret af hendes svigersøn stod i Hobro Avis af 31. december 1889:

»Herved bekendtgjøres for Slægt og Venner, at vor kjære Moder, Johanne Vandborg (obs.: enkelt »V«) født Steenild, 74^{1/2} Aar gammel, i Dag er indgaaet til den evige Fred.

Trinderup, den 30-te December 1889.

Paa de efterladte Børns Vegne

H. C. la Cour.

Begravelse finder Sted Mandag den 6-te Januar Kl. 12. fra Hjemmet.«

G1. Marie Sophie Utzon Wandborg, født den 11. november 1841. Hun lærte 1866 mejeri og husholdning på Dybvad, og hun døde 11. maj 1909 på Trinderup. Gift den 29. maj 1868 med Hans Christian Ditlev la Cour, hvis Fader var Lauritz Ulrik la Cour, 1802—1875, til Skjærso og moder Ellen Kirstine Poulsen, 1809—1875. Han gik i skole i Århus fra 1849 til 1855 og lærte landvæsenet hos sin morbroder Peder Poulsen på Dalsgård. 1860 kom han på landbohøjskolen, hvor han 1862 tog eksamen. 1862 til 1864

var han forvalter hos kammerrad J. B. Andersen, Gunderslevholm. Tog som frivillig (sergent) del i krigen 1864. Ledede for landhusholdnings-selskabet overførelsen af kreaturer fra København til Leith 1865. Forvalter på Trinderup 1866. To år efter købte han Havmøllen ved Æbeltoft. 1873 forpagtede han Trinderup af sin svigermoder Johanne Wandborg og overlod bestyrelsen af Havmøllen til sin yngre broder Peder. Medstifter af Landboforeningen for Hobro og omegn 1874. Købte i 1880 Trinderup efter salget af Havmøllen til sin broder. Ridder af Dannebrog 1894. Landstingsmand for 9de kreds 1898. I 1899 bortforpagtede han Trinderup til sine to ældste sønner, men havde blivende bolig på gården.

H1. Mathias Peter Wandborg Dornonville de la Cour (ved kgl. bev. af 16. april 1907 til-lodes det en del af slægten la Cour's medlemmer, der havde søgt derom, fremtidigt at føre familienavnet: Dornonville de la Cour), født 4. april 1869 på Havmøllen. 1884 præliminæreksamen fra Hobro. 1886 lærte han landvæsen på Kvelstrup. 1889 forvalter på Ruggård. 1890 ved livgarden. 1899 overtog han med sin broder Lauritz forpagtningen af Trinderup. Tog ofte på forretningsrejser (studehandler) til Hamborg.

H2. Lauritz Ulrik Dornonville de la Cour, født 25. december 1870 på Havmøllen. Lærte landvæsen på Kjærgård ved Århus 1888. Ved livgarden 1892, bestyrer af Bellahøj ved København 1894, hvor han drev stor kvægforretning. 1899 overtog han med sin ældre broder forpagtningen af Trinderup. Rejste i lighed med sin broder ofte på studehandel til Hamborg. Gift 10. november 1910 med Helga Elisabeth Jørgensen, datter af købmand S. C. Jørgensen i Ålborg, hun var født 28. juli 1887.

- I1. Hans Christian Ditlev Dornonville de la Cour, født 4. august 1911.
 - I2. Elisabeth Dornonville de la Cour, født 14. juni 1912. Død 4. marts 1913.
 - I3. Mathias Peter Wandborg Dornonville de la Cour født 28. april 1914.
- H3. Johannes Dornonville de la Cour, født 26. november 1872 på Havmøllen, gik i Århus kathedralskole 1884 til 1891, student 1891, cand. polyt 1897. Ved ingeniørregimentet samme år. 1889 ledende ingeniør af kanal-anlægget i Lifland. Rejste en del i Rusland og Tyskland. 1905 tilbage til Danmark. Drog i 1907 til Canada, hvor han var til 1912. Ingeniør og entreprenør i Århus. Den 28. december 1912 blev han gift med Dortha Elizabeth Wedseltoft (datter af oberst W. og frue født Barfoed), født 7. juli 1881.
- I1. Piere Dornonville de la Cour, født 15. december 1914.
 - I2. Poul Dornonville de la Cour, født 5. december 1915.
- H4. Ellen Kirstine Poulsen la Cour, født 8. marts 1875 på Trinderup. Lærte vævning på Askov 1894. På Lyngby landboskole 1894. Gift 22. juli 1901 med sit næstsøskendebarn Theodor Sophus Dornonville de la Cour.
- H5. Peter Dornonville de la Cour, født 4. december 1877 på Trinderup. Lærte landvæsen på Skjærso 1895. Var i en række år forvalter på Mølgaard, var derefter dels i Rusland, dels i Sibirien, men rejste derfra til Sandestow U.S.A. som entreprenør og ingeniør.
- H6. Jørgen Carl Agathorn Dornonville de la Cour, født 6. december 1879 på Trinderup. Tog 1895 præliminæreksamen i Hobro. Gik 1896 på kaptajn Ulrichs skole i Århus.

Bestod 1898 adgangseksamen til officersskolens næstældste klasse, men blev ikke optaget. Infanterist i Århus 1898. Secondlieutenant 10. juni 1899, ansat ved 9. bat. i Ålborg, men forrettede tjeneste samme sted v/30. bat. Officersskolen 1899 med adgangseksamen herfra 1901. Valgte rytteriet. Ansat ved 3. dragonregiment i Århus. 1. oktober samme år udnævnt til premierlieutenant v/ 8. regiment, men forrettede tjeneste v/ 3. dragonregiment 23. oktober s. a., ritmester 1916.

- H7. Christiane Marie Sophie Dornonville de la Cour, født 8. februar 1882 på Trinderup. Sommeren 1900 på Askov, derefter på Lyderupgård ved Århus. Efter et ophold hjemme 1908 rejste hun til New York, hvor hun først opholdt sig hos en fætter Lauritz la Cour, derefter et år på et børnehjem, lærte sygepleje på »The New York hospital«, afsluttede sin uddannelse 1913 og rejste til Danmark. Den 7. august 1914 rejste hun til Paris til Den amerikanske Ambulance for at pleje amerikanske soldater. 1916 tilbage til Danmark påny. 1917 tog hun atter til Amerika for ad denne vej at komme til Frankrig.
- H8. Holger Emanuel la Cour, født 18. juli 1883, død 17. august s. å.
- H9. Charles Theodor Dornonville de la Cour, født 18. oktober 1884 på Trinderup. Fik 1900 præliminæreksamen fra Hobro. 1901 i handelslære i Skive. 1904 i København. Værnepligtig i Århus 1905, befalingsmandselev på Kronborg 1906. Secondlieutenant v. 11. bat. i Ålborg, derefter i Viborg og hjemsendt 1907. Tog til Argentina 1908. Efter en omskiftelig tilværelse vendte han hjem 1914 og var secondlieutenant 1914 til 1916.

G2. Karen Wandborg, født 1. november 1843, gift 12. oktober 1867 med Jens Kjeldsen, født 30. juli 1842, proprietær. Ejer af Trinderup 1863 til 1866, ejer af Lyderupgård 1872.

H1. Johanne Dorthea Kjeldsen, født 15. maj 1869, gift 18/6 1890 med Poul Georg Christian Morville, født 8. august 1861, forstkandidat 1884, skovrider ved Det danske Hedeselskab, boede på Skamstrup skovridergård pr. Stoholm.

J1. Niels Georg Christian Morville, født 25. marts 1891.

J2. Anna Karen Margrethe Morville, født 20. maj 1892.

J3. Kjeld Morville, født 15. februar 1895.

J4. Ellen Vibeke Morville, født 21. april 1902.

H2. Anna Margrethe Kjeldsen, født 18. dec. 1871, gift 22. januar 1901 (sepr. i februar 1907) med Poul Gunnar Juncher, født 11. oktober 1874, forpagter på Rostrup til 1902, købte samme år Sorø store ladegård i Slaglille s. (530 tdr. land) for 218.000,00 kroner.

J1. Elisabeth Margrethe Juncher, født 11. december 1901.

J2. Gunnar Flemming Juncher, født 12. december 1904.

H3. Kjeld Kjeldsen, født 11. oktober 1873, lærte landvæsen på Quelstrup på Mols og senere 1½ år på Steenildmosegård, værnepligt ved garden, købte 1896 Elstedgård (Elsted s.) 98 tdr. land for 83.000,00 kr., gift 16. juni 1897 med Martha Kjeldsen fra Havnø, født 11. oktober 1875.

- J1. Karen Margrethe Kjeldsen, født 5. juli 1898.
 - J2. Jens Kjeldsen, født 7. oktober 1900.
 - J3. Peder Kjeldsen, født d. 7. september 1905.
- G3. Laura Georgine Wandborg, født 16. februar 1845, gift 1) 1870 med Mikkel Kjeldsen (søn af Kjeld Kjeldsen til Lyderupgård og Anna Margrethe Kjeldsen), født 6. september 1833, student fra Viborg 1854, studerede i nogle år medicin, men måtte opgive studiet på grund af en øjensygdom; ejer af Lyderupgård 1867, død 13. december 1871 (u.b.) — — gift 2) 24. november 1874 med Poul Kastrup til Kjærgård (Elsted s.), født 11. januar 1852.
- H1. Ane Margrethe Kastrup, født 20. oktober 1875.
- G4. Nielsine Christiane Wandborg, født 25. oktober 1848, gift 31. juli 1873 med Anders Faurschou (søn af Adam Faurschou til Råkildegård og Elvine Annenia Holm), født 23. december 1845 i Ellitshøj, ejer af Højvang (13. tdr. ld., 2. skp., 1 flkr., 1¼ alb.), det nuværende Højvang ved Århus.
- H1. Ellen Annenia Faurschou, født 6. juli 1874, gift 25. oktober 1904 med Frederik Bentzon, født 30. marts 1873, premierlieutenant, adjudant ved 8. regiment.
 - J1. Niels Axel Bentzon, født - - -
 - H2. Johan Adam Faurschou, født 25. oktober 1875, rejste til Rusland.
 - H3. Johanne Faurschou, født 22. august 1877, gift med Olufsen, bor i Amerika.
 - J1. Edith Olufsen.
 - J2. Johny Olufsen.
 - J3. Elsie Olufsen.

H4. Thyra Faurschou, født 21. december 1878, gift 31. juli 1898 med Carl Schultzberg Løwe, født 17. august 1871 (søn af cand. phil. Christian Nic. Schultzberg Løwe og Anna Margrethe Weinschenck), kontorchef ved Østasiatisk selskab, for tiden i Wladivostok.

J1. Edith Schultzberg Løwe.

J2. Svend Schultzberg Løwe.

J3. Sonja Schultzberg Løwe.

J4. Carl Aage Schultzberg Løwe.

J5. Grethe Schultzberg Løwe.

H5. Mathias Peder Wandborg Faurschou til Højvang, født den 7. februar 1880.

H6. Sigrid Faurschou, født 24. november 1881, sygeplejerske.

F2. *Christian Utzon Wandborg*, cand. phil., lærer og kirkesanger i Ugilt, født 25. juli 1801, død 20. maj 1844. Han dimitteredes fra Lyngby seminarium 1820. Gift 7. august 1835 med Juliane Margrethe Poulsen (Ugilt kb.), (datter af Peder Poulsen Hønholt og hustru Ane Johanne Christiane Brøndum, født 30. august 1794 i Vindelev og død 7. aug. 1853).

Christian Utzon Wandborg var en overgang privatlærer i Randers. Fra hans hånd foreligger: *Poetiske Embryoner*, Randers 1828. — *Tydske primitiv Lexicon eller Fortegnelse over de almindelige forekommende tydske Stamord*, Randers 1830. Anden forøgede og forbedrede Udgave, Kjøbenhavn 1831. — *Smådigte i Ålborg Stiftstidende* 1830. Han døde i Ugilt i Vendsyssel, og hans hustru lod følgende avertissement indrykke i *Ålborg Stiftstidende* nr. 102 onsdag den 22. maj 1844:

»Til hin salige Fred, som denne Verden ikke har i Eie, hjemkaldte det alvise Forsyn i Dag min inderligt, elskede Mand, Christian Utzon Vandborg, Kirkesanger og Skolelærer i Ugilt, 44 Aar gammel, efterladende mig og en endnu i sin Barndom værende

Søn. Gud styrke mig saavel som ham at bære dette tunge Savn.

Ugilt Skole, den 20.de Maj 1844.

Margrethe Juliane sal. Vandborgs født Poulsen.«

Se iøvrigt Erslevs Forfatter Leksikon III/460.

G1. *Niels Mathias Peter Wandborg*, til Christiansminde ved Hjørring, proprietær. Han blev født 19. november 1836 og døde 14. april 1906, gift 1857 med Dorteia Christiane Philipsen (datter af fabrikant Plilipsen, Viborg), født 18. marts 1830, død 12. april 1910. Der var 4 sønner og 4 døtre i ægteskabet.

Christiansminde, Vennebjerg herred, Hjørring amt. Gården ligger umiddelbart ved Hjørring. Wandborg og Mikkelsen havde den først sammen, senere Wandborg som enejer. Hjørring sparekasse overtog senere gården. Matr. nr. 12. hartk. 5 tdr., 4 skp., 2 alb. Tiende 55,00 kr., ejendomssk. 60,000,00 kr., brandassur. for hovedbygningen 12,365,00 kr., for avlsbygningen 30,138,00 kr., besætning og inventar 45,600,00 kr. — 86 tdr. ld. — 56½ ager — 15 eng og 3 skov, 10 græsgang — 1½ tdr. ld. have og gård. 64 køer, 7 heste, 3 plage, 7 får, 50 svin. Gården var trelænget. Til gården hører foruden landeri også mejeri, bageri og mølleri. Der findes særskilt beboelse for mølleren og bageren. Der er to ovne i bageriet og en æltemaskine. — Møllen har 4 kværne Sigur valseværk. På gården er 15 kakkellovne og 3 komfurer.

I Hjørring Amtstidende nr. 88, den 17. april 1906 stod følgende:

»Fæstemand — Retsvidne Wandborg er i Lørdags afgaaet ved Døden uden forudgaaende Sygdom. Afdøde, der oprindelig var Landmand og i sin Tid Ejer af Christiansminde, har i mange Aar boet i Byen og var almindelig afholdt!«
I den samme avis skriver enken:

»Min kære Mand, M. Wandborg, døde i Dag, 69½ Aar gammel. Hjørring, d. 14. April 1906. Paa egne, Børns og Svigerbørns Vegne!

Dorthea Wandborg f. Philipsen.
Begravelsen foregaar fra Kapellet Fredag Mid-
dag Kl. 12^{1/4}.«

H1. Christian Utzon Wandborg, født 9. maj
1858 og død 4. december 1934. Han var
landmand og udvandrede til U.S.A. 3. maj
1893, gift med Mathilde Julie Magdalene
Mørck, født 16. oktober 1857 og død 22.
januar 1933, datter af dyrlæge Mørck,
Hjørring.

I1. Mathias Wilhelm Wandborg, født 21.
juli 1887, gift med Emma Ann Skupa,
født 7. august 1887, [forældre var
Astonie og Thomas Skupa, farmere;
han var født 1852 og døde 1902, hun
var født 13. juni 1859 og døde 1915.]

K1. Lorraine Wandborg, stenograph,
født 11. januar 1921, gift med
Emil Wagner, Packing house
employce, født 16. april 1920.

L1. Rita Jean Wagner, født 15.
april 1942.

L2. Richard Carles Wagner, født
4. november 1944.

I2. Johanne Dorthea Wandborg, født 14.
marts 1889, office clerk, bor 2215 D.-
street, Omaha Nebraska, U.S.A.

I3. Ernst Philipsen Wandborg, født 21.
februar 1891, building contractor, gift
med Ella Busekist, født 9. november
1894, hendes forældre var farmer
Bernhardt Busekist, født 28. septem-
ber 1870 og død 30. april 1940, og
hustru Margrethe Grimm, født 15. maj
1874. Bor i Omaha Nebraska, U.S.A.

I4. Carl Mathias Wandborg, født 19. no-
vember 1894 i Amerika, han er circu-
latron manager og er gift med Rachel
Jordan, født 5. august 1901. Hendes

forældre var book treeper retired James William Jordan, født 21. november 1863 og hustru Jennie Heyde, født 17. februar 1867, død 24. februar 1934. Bor i Omaha Nebraska, U.S.A.

H2. Jens Christian Philipsen Wandborg, født 24. maj 1860, død 5. april 1914, købmand i Hjørring. Gift 16. maj 1900 med Thea Heidemann, født 6. november 1873, død 5. december 1939, datter af møllejer Heidemann. Hun drev efter sin mands død i mange år en modeforretning i Hjørring.

I1. Niels Års Heidemann Wandborg, født 24. november 1903.

I2. Carl Christian Utzon Wandborg, grosserer i Fredericia, født 8. december 1906, gift 7. marts 1937 med Anna Prahls Houlberg, født 16. juli 1906, datter af branddirektør Peter Houlberg, født 15. januar 1870, død 10. september 1942, og hustru, Laura Prahls, født 15. oktober, død 22. november 1947.

K1. Ulla Utzon Wandborg, født 23. september 1939.

K2. Brita Utzon Wandborg, født 21. juli 1946.

H3. Hansine Frederikke Kristine Wandborg, født 30. marts 1862, død 5. juni 1938, gift 1889 med proprietær og sognefoged Christen Elitshøj Ibsen, født 15. juni 1863, død 20. februar 1927, Sdr. Onsild ved Hobro.

I1. Johannes Ibsen, født 8. august 1891, telegrafist i Fredericia, gift med Ellen Caroline Hjorth, født 26. maj 1899, datter af grosserer Roberth Hjorth, Århus.

K1. Bente Agnethe Hjorth Ibsen, født 10. juli 1924, gift i København med civilingeniør Carl Heide-Jørgensen, født 24. oktober 1924.

- L1. Fritze Heide-Jørgensen, født 9. april 1952.
- H4. Johanne Mathea Wandborg, født 25. november 1863, død 7. september 1941, gift 1895 med proprietær Carl Ramløse til Søndergård ved Hjørring, født 28. februar 1860, død 19. december 1940, senere købte han en slagterforretning i Hjørring, som han drev til sin død.
- I1. Karen Wandborg Ramløse, født 23. januar 1902, gift med stationsforstander Christian Otto Jensen, Hirtshals, født 22. januar 1895. Søn af stationsforstander Jens Jensen, født 24. juni 1864, og hustru Anna Jørgensen, født 9. maj 1865.
- K1. Mette Ramløse Jensen, født 18. august 1930.
- K2. Jens Ramløse Jensen, født 21. maj 1934.
- H5. *Carl Christian Sophus Wandborg*, toldassistent i Randers, ejer af villa »Blokken«, Toldervej, Vorup pr. Randers, født 9. januar 1866, død 27. september 1931. Han blev ansat ved toldvæsenet 13. april 1880, kontorist i Ålborg, medhjælper samme sted 19. juni 1889, kst. assistent samme sted 10. maj 1893, assistent ved Hjørring toldk. 5. september 1894, assistent i Randers 17. marts 1898, kgl. bestalling 28. marts 1903 (Håndbog for toldetaten). Han har desuden været ansat ved Århus toldkammer og en overgang tilsynsførende ved Sukkerfabrikkerne på Falster. I alt var han i statens tjeneste i over 50 år. Han var gift med modehandlerinde Emma Augusta Elvina Lindstrøm, født 27. marts 1872 i Randers, død 3. november 1950, knap 81 år gammel, datter af malermester Andreas Gustav

Lindstrom, født 9. april 1840, død 7. maj 1884 og Charlotte Amalie Steilberg, født 11. oktober 1838, død 8. maj 1916.

11. *Ejler Lindstrom Wandborg*, bandagist i Århus, Banegårdsplads 16, borgerskab 1. december 1937 og medlem af Dansk Bandagistforening, privat bopæl Dalgas Avenue 17¹ th., sommerbolig »Lyngstuen«, Myntevej 11, Riiskov. Født i Randers 30. september 1909, præliminæreksamen fra Randers 1926, handelsskoleeksamen fra Randers handelsskole, handelsuddannet fra grosserer Brødr. Justesen, Randers, assistent ved D.D.S.F. i Ålborg (tropfører for K.F.U.M. spejderne i Ålborg 1. trop), 1935 til 1937 assistent ved Kong Chr. IX.s børnehjem i Århus. Gift 30. april 1938 med diakonisse søster Ketty Laura Margrethe Jensen, født 28. januar 1908, som har været D.S.T.'s tjerneste i mere end 12 år. Hendes forældre er forretningsfører A. P. Nielsen og Gerda Sørensen (født 7. juni 1890), boende i Tarup ved Odense. Førstnævnte var dog kun hendes plejefader. Ketty Jensen var gennem sin morfader Christian Sørensen, født 30. september 1870, og hans hustru Caroline Frederikke Rasmussen, født 13. april 1864, død september 1935, i slægt med det oldenborgske kongehus, idet Christian Sørensen var søn af kong Frederik d. VII. Ejler Wandborg har iøvrigt en stor respektrotiv malerisamling bag sig, har blandt andet udstillet i Nutidskunsts bygning i Ålborg 1948, hvor pressen 14. november gav ham en god kritik. (Se Ålborg Stiftstidende og Ålborg Amtstidende).

- K1. Mette Wandborg, født 7. april 1939.
- K2. Karen Wandborg, født 24. maj 1944.
- I2. Carl Flemming Wandborg, repræsentant for A/S Wilh. Nellesmann, Randers, privat bolig »Nordlæ«, Neder-Hornbæk pr. Randers, født 4. maj 1911, præliminæreksamen og handelskoleeksamen fra Randers. Gift med Anne Karlsbak, Hvorslev, født 25. juni 1907, datter af gårdejer Jens Christian Rasmussen Karlsbak, født 27. august 1865, død 28. marts 1938, gift i Sporup 28. februar 1889 med Sophie Erhardine Nielsen, født på Kraruplund ved Farre pr. Sporup 28. februar 1868 og død i Hevringholm 15. marts 1948, datter af Niels Krarup til Kraruplund.
- K1. Grethe Wandborg, født 2. januar 1938, elev på Randers statsskole.
- K2. Carl Flemming Wandborg, født 18. august 1939, elev på Randers statsskole.
- K3. Emma Wandborg, født 17. marts 1944.
- H6. Julius Christian Wandborg, født 29. maj 1867, død ugift 1928. Købmand i Brønderslev. Døde i Hjørring.
- H7. Else Marie Sophie Utzon Wandborg, født 3. oktober 1869, død 4. juli 1907, gift med Henrik Møller, født 8. december 1860, død 5. februar 1923, søn af forpagter Møller til Hæstrupgård pr. Hjørring. Henrik Møller var landmand og udvandrede 14. maj 1888 til U.S.A., døde i South-Omaha, U.S.A.
- I1. Metha Wandborg Møller, født 9. september 1889, gift med farmer Amos

Iske, født 14. februar 1884 i Yorkfort-creek, Nebraska, U.S.A., hvor han nu har en stor farm. Hans fader var farmer Henry Iske, født 24. januar 1829 og død 6. oktober 1906, gift med Mary Schuemann, født 15. november 1838, død 24. december 1925.

K1. James Iske, doktor, født 28. december 1921, dr. electrical engineering, ansat ved Phillips petroleumsselskab i Oklahoma, U.S.A.

H8. Agnes Wandborg, født 23. marts 1871, død 22. juni 1949 i Hjørring, havde lotterikollektion.

F3. Johanne Marie Wandborg, født 31. december 1802, begravet 31. marts 1807 (Vammen kb.).

F4. Laurits Rosenberg Wandborg, født 26. maj 1804, død 1. april 1837. Han var juvelér og guldsmed i Viborg. Gift 4. maj 1836 med Georgine Elsiné Schou, datter af præsten Janus Karl Schou og hustru Ingeborg Margrethe Andrup. Georgine Schou blev fremstillet i kirken efter hjemmedåb 29. oktober 1794 (Ulv kb.). Ægteskabet var barnløst. Ejler Wandborg har endnu i 1953 tre sølvskeer for arbejdet og præget med stempel fra sølvsmedien i Viborg.

E8. Hans Rosenberg Wandborg, født 6. december 1777 og død 8. marts 1796.

E9. Ingeborg Severine Mariane Wandborg, født 20. oktober 1786, død 22. november 1855 (se D1., E9. side 63), gift med sin fætter Jens Hvistendal Wandborg, født 9. april 1741, død 16. november 1811.

D3. Hans Wandborg til Kappel, godsejer, hjemmedøbt 20. maj 1743 på Kappel, død 12. april 1793 på Kappel. Gift 22. jan.

1790 med Magdalene Haahr, født i Lemvig 27. april 1770, datter af præsten Søren Jørgensen Haahr og Anne Elisabeth Fabricius, død 31. december 1848 (Richter) antagelig i København. Hans Wandborg blev student priv. Ålborg 1759, cand. jur. 1768. Hans dødsannonce lød således:

»Fredag den 12. April behagede det Livets og Dødens Herre at bortkalde fra det Timelige min høit elskede Mand, Hans Wandborg til Kappel, dette Dødsfald har jeg fundet mig forpligtet efter den brugelige Maade herved at bekientgiøre for hans og mine fælles Slægt og Venner, jeg forsikre mig en øm Deltagelse i sørgelige Følelser, der opfylder mit Hierte ved Tanken om Tabet af den meest kierligste og bedste Mand.

Cappelgaard, den 12de April 1793.

M. Haahr sal. Wandborgs.«

Den 9. marts 1793 gjorde Hans Wandborg testamente efter sit treårige ægteskab, og deraf fremgår det, at de ingen børn havde (Jy. reg. 47/113).

D4. Ane Marie Wandborg, født 1. marts 1745 på Kappel, død 12. juli 1795 i Viborg, gift 1) 30. september 1763 med kammerråd Niels Aars til Øland og Ullerup på Mors (Harring kb.), født 11. juli 1725, død 10. oktober 1774, søn af Jens (Nielsen) Aars (degn i Skyom og Hørdum) og hustru Bodil Morthensdatter, gift 2) 18. juli 1777 i Harring med cancelliråd Peter (Lauritsen) Lillelund til Sindinggård. 16. maj 1777 fik de kgl. bevilling på at vies hjemme af uvedkommende præst (Jy. reg. 42/74). Peter Lillelund var født 20. oktober 1749, død 6. aug. 1789.

E1. Lauritz Wandborg Aars, født 5. juni 1764, død før 1765.

E2. Lauritz Wandborg Aars, født 1. juni 1765.

E3. Ane Wandborg Aars, født 28. januar 1767, død før 1768.

E4. Ane Sophie Aars, født 16. januar 1768, død som lille barn.

E5. Jens Aars, født 12. september 1772.

E6. Niels Aars Lillelund, født 15. juni 1778.

E7. Mads Lillelund, født 4. juni 1779.

E8. Lars Lillelund, født 5. oktober 1781.

E9. Johanne Frederikke Lillelund, født 6. december 1782.

D5. Maren Wandborg, født 12. maj 1746 på Kappel, døbt 15. maj i Lemvig, død 26. marts 1824 i Sjørslev. Skifte 17. marts 1825, gift 19. juli 1765 på Øland i Haring sogn med Peder Friis, født 1730, død 9. januar 1809 på Harrestruplund. Begravet i Mønsted. Student fra Viborg 1748, ejer af Lundgaard Hovedgaard og gods 1763-1793, senere af Harrestruplund i Daugbjerg sogn, blev virkelig kammerassessor 1. oktober 1764.

Peder Friis' fader var Christen Hansen Friis, født 12. december 1688 i Vilslev, død på Lundgård, bisat 1. oktober 1749 i Fly kirke i det af ham indrettede gravkapel i tårnet. Han nævnes 16. januar 1714 som fuldmægtig på Rygård på Fyn, senere på året som ridefoged på Bramminge og 1722 som fuldmægtig og ridefoged på Rydhave. 1724 og 1726 nævnes han som forpagter på Nørkjær i Rønbjerg sogn og havde 1725 til 1727 forpagtningen af konsumtionen i Holstebro, 24. april 1727 købte han gården Halborg i Hem sogn og kaldtes da forrige forpagter på Nørkjær, købte 21. april 1730 hovedgården Lundgård i Gammelstrup sogn, blev tillige ejer af kirkerne i Daugbjerg, Mønsted, Smollerup, Vridsted og Fly og ejede også gårde og gods i sidstnævnte to sogne. 22. oktober 1734 udnævntes han af kongen til kancelliasessor. Hans våbenskjold var 4-delt i blå og guld med en rød rose i 1'ste og 4'de felt og et rødt eger i 2'det og 3'die felt. Over hjelmen et rødt eger og hans initialer C. F. — Gift 1) 8. juni 1723 på Tårupgård med Kirsten Andersdatter, der døde i barselseng og blev begravet 12. september 1726 i Rønbjerg. Gift 2) 28. juni 1729 i Lading med Johanne Kirstine Pedersdatter Panderup, født 30. april 1705 i Skjolddelev præstegård, bisat i Fly kirke 1. maj 1781, datter af provst i Lading-S.-F. Peder Jensen Panderup og Anna Pedersdatter Brandt (se under Mathias Peter Wandborg, D2.). Hun ejede Lundgård til 1763, da hun overdrog den til sønnen Peder Friis. (H. Friis-Petersen: »Familien Friis fra Ribe gennem 400 Aar« 1949).

E1. Christen Friis, døbt 17. november 1767 i Gammelstrup, død 5. januar 1809 på Stårupgård i Højslev sogn. Skifte 28. juli 1809. Student fra Viborg 1786. Ejer af Lundgård 1793 til 1797. Ejer af Holmegård i Skals sogn 1796 til 1798. Ejer af Halkjær i Ejdrup sogn 1798 til 1804 og af Stårupgård 1804 til 1809. Gift 23. februar 1796 i Hørning i Sønderhald herred med Anne Chatrine Dyhr, født

1762 i Ry, hjemmedøbt, fremstillet i kirken 21. marts 1762, død 7. november 1845 i Lem i Rødding herred. Skifte 1845. Datter af kromand og sognefoged i Ry, senere ejer af Thulstrup i Sønderhald herred Andreas Jørgensen Dyhr og Johanne Christensdatter (gift 2) med Morten Sommer til Stårupgård). Testamente oprettet 25. august 1796, kgl. konfirmeret 16. september 1796. Der var 5 sønner og 5 døtre i ægteskabet.

F1. Peder Friis, døbt 8. december 1796 i Gammelstrup, var 1821 til 1822 sammen med sine brødre Andreas Dyhr Friis og Severin Friis medejer af Stårupgård, boede 1825 i Højslev, men døde før 1845 uden livsarvinger.

F2. Johanne Marie Andrea Friis, døbt 8. juni 1798 i Ejdrup, død 12. maj 1837 i Højslev. Skifte 21. juni 1837, ejede hus med 3. skp. htk. jord i Højslev, ugift. Hun havde med Mathias Møller i Folmentoft en søn:

G1. Christian Friis, født 10. september 1827 i Højslev, var 1845 snedkerlærling i Randers, senere skæbne ukendt.

F3. Andreas Dyhr Friis, døbt 29. oktober 1799 i Blære, død 1. juni 1868 i Højslev, var 1821 til 1822 medejer af Stårupgård, boede 1825 i Røgind mølle, blev senere ejer af Nørvangsgård i Højslev, gift 28. oktober 1825 med Dorthea Christine Pedersen, døbt 9. august 1795 i Højslev, død 11. februar 1885 i Højslev, datter af landrekрут Peder Mogensen Brudal og Birthe Pedersdatter.

G1. Christen Friis, født 24. juli 1826 i Højslev, død 2. juni 1842 i Højslev.

G2. Ane Christine Marie Friis, født 7. februar 1829 i Højslev, død 20. januar 1909 i Vognstrup, Højslev sogn, gift 28. november 1873 i Højslev med Søren Jensen, født 10. juni 1843 i Højslev, død 7. august 1885 i Højslev, husmand, søn af gårdejer i Vinkel Jens Jensen og Else Pedersdatter.

- G3. Nicoline Kirstine Friis, født 3. august 1831 i Højslev, boende 1855 i Højslev, men forlod byen før 1860 og senere skæbne ukendt.
- G4. Martha Petrine Marie Friis, født 22. maj 1835 i Højslev, død 25. januar 1921 i Nørvang i Højslev sogn. Gift 1) 28. december 1860 i Højslev med Joseph Pedersen, født 19. november 1829 i Højslev, død 16. juli 1867 i Nørvang, ejer af Nørvangsgård i Højslev sogn, søn af landmand Peder Jacobsen og Birthe Kirstine Josephsdatter i Halskov. Gift 2) 24. november 1868 i Højslev med Laurids Adolphsen, født 8. oktober 1840 i Aulum, død 23. jan. 1873 i Nørvang, ejer af Nørvangsgård i Højslev sogn, søn af gårdmand i Taulborg i Aulum sogn Adolph Jensen og Maren Lauridsdatter.
- F4. Sophie Magdalene Friis, døbt 3. februar 1801 i Ejdrup. Begravet 13. februar samme år i Ejdrup. Trilling.
- F5. Severin Christian Friis, døbt 3. februar 1801 i Ejdrup, begravet samme år 13. februar. Trilling.
- F6. Marie Friis, døbt 3. februar 1801 i Ejdrup, begravet samme år 13. februar. Trilling.
- F7. Severin Christian Friis, døbt 16. juli 1802 i Ejdrup, død 1. maj 1860 i Ålborg Frue sogn. Skifte 17. november 1860, var medejer 1821 til 1822 af Stårupgård, senere indtil 1832 gårdejer og snedker i Næsborg, forekommer i 1833 til 1836 som møller og snedker i Ågård mølle i Kettrup sogn i Vester Hanherred, var 1839 til 1842 forpagtet af Årupgård mølle i Vindblæs sogn og blev 1840 tiltalt for at være i besiddelse af ulovlige brændevinsredskaber, var 1845 møller i Lindumgårds mølle, forekommer 1854 og til sin død som restauratør i Ålborg, hvor han boede først i Maren Turesgade og senere i Algade 417 b, gift 21. september 1830 i Højslev med Johanne Marie Jensen, døbt 2. maj 1805 i Højslev, død 29. november 1882 i København, Saxogade 33, begravet 9. december i Ålborg Frue sogn, datter af

præst i Højslev Iver Jensen og Mette Elisabeth Kastrup.

- G1. Ane Cathrine Friis, født 15. juni 1831 i Næsborg, levede 1840, døde før 1860, vist ugift?
- G2. Ivardine Kirstine Jensine Friis, født 30. oktober 1833 i Kettrup, død 26. december 1921 på Frederiksberg alderdomshjem, ugift.
- G3. Johanne Marie Friis, født 11. april 1835 i Kettrup, død 3. marts 1935 i Ålborg Vor Frelsers sogn, 100 år gammel, gift med Frederik Vilhelm August Niemann, født 1836 i Lippe Detmold i Tyskland, død 18. februar 1896 i Ålborg Budolfi sogn ved en ulykkelig hændelse, husejer i Absalonsgade 9 i Ålborg.
- G4. Petrine (Petra) Nicoline Friis, født 9. oktober 1836 i Kettrup, gift 20. maj 1868 i Ålborg Budolfi kirke med Folmer Pedersen, født 6. september 1813 i Højslev, død 27. november 1871 i Ålborg Budolfi sogn, politibetjent i Ålborg, levede senere som pensionist og ekstraskriver, søn af Peder Pedersen og Johanne Ivarsdatter i Steensgårdshus (gift 1) med Ane Larsen, fra hvem han blev skilt).
- G5. Christen Iver Friis, født 13. oktober 1839 i Vindblæs, død 2. november 1839 i Vindblæs.
- G6. Severine Christiane Friis, født 2. juni 1842 i Vindblæs, død 8. oktober 1854 i Ålborg Budolfi sogn.
- F8. Dødfødt datter, født 3. august 1803 i Ejdrup.
- F9. Sophie Magdalene Dorthea Friis, født 28. august 1804 i Højslev, død 18. oktober 1893, gift 18. juni 1826 i Højslev med Lauritz Sørensen Wistoft, født 29. oktober 1798 i Vinkel, død 8. maj 1879 i Skive, skolelærer i Højslev 1819 til 1837, i Lem i Rødding herred (Nørlem) 1837 til 1862, Dbm. 1862, søn af degn i Vinkel Søren Laursen Wistoft og Ane Marie Sørensdatter.

F10. Niels Schested Friis, døbt 14. oktober 1807 i Højslev, død 31. juli 1827 i Københavns Frue sogn (skød sig), farverlærling i København.

E2. Lauritz Wandborg Friis, døbt 9. november 1767 i Gammelstrup, død 17. oktober 1820 i Klode mølle i Engesvang sogn, skifte 21. februar 1821, student fra Viborg 1786, ejer af Lundgård i Gammelstrup sogn 1797 til 1808, tillige af Boller i Romlund sogn fra 1797, gift 10. januar 1797 på Harrestruplund i Kvals sogn med Maren Wandborg Nielsdatter, døbt 11. juni 1780 i Kvals, død 5. marts 1845 i Sjørlev, datter af skræder Niels Sørensen og Maren Christensdatter Wraae.

F1. Peder Nicolai Friis, døbt 13. april 1798 i Gammelstrup, død 1. februar 1872 i Sjørlev, skolelærer i Sjørlev til 1853, gift 1) 10. juli 1825 i Sjørlev med Louise Elisabeth Henriette Høst, født 20. maj 1778 i Vestervig kloster, død 5. december 1849 i Sjørlev, datter af forpagter Otto Christian Høst og Frederikke Lovise Feilberg, gift 2) 23. juli 1850 i Finderup i Nørlyng herred med Johanne Dorthea Feddersen, født 2. juli 1825 i Dalbyneder, levede 1872, datter af senere degn i Finderup Johann Asmus Daniel Feddersen og Ane Christensdatter.

G1. Ane Lovise Maria Friis, født 20. oktober 1851 i Sjørlev, død 17. juli 1917 i København, lærerinde, ugift, boede ved sin død i Treschous stiftelse på Christianshavn.

G2. Johansine Lauriette Friis, født 3. marts 1853 i Sjørlev, død 29. september 1872 i Viborg, begravet i Sjørlev.

G3. Margrethe Sophie Friis, født 27. marts 1859 i Sjørlev, død 18. april 1860 i Sjørlev.

F2. Niels Friis, døbt 21. april 1801 i Gammelstrup, begravet 4. december 1801 i Gammelstrup.

F3. Thomas Wissing Friis, døbt 28. december 1807 i Gammelstrup, begravet 18. april 1808 i Gammelstrup.

E3. Søren Listo Friis, døbt 6. april 1774 i Gammelstrup, begravet 8. januar 1778 i Gammelstrup.

- C2. Peder Jensen Wandborg til Kappel, godsejer, hjemmedøbt 26. september 1699 i Lemvig, begravet 21. december 1737, 38 år 2 måneder og en dag gammel (iflg. Nørlem og Lemvig kb.), gift 12. juni 1737 på Kappel med Maren Margrethe Wadum, døbt 23. november 1702 (iflg. Ålborg Budolfi kb.), (datter af købmand Jens Nielsen (Waddum) og hustru Elsebeth Lauritsdatter), død 14. juni 1741 (Nørlem kb.). Begge døde på Kappel barnløse. Iflg. Jydsk historie og topografi 1884 til 1885 er deres begravelsessted Budolfi kirke i Ålborg, men iflg. Danske Atlas Tom 5/826 ligger de begravede i Nørlem kirke tillige med familien Jens Wandborg de Stjernhjem. I 1733 købte Peder Wandborg og hans broder Laurids Wandborg godset Kappel, men allerede 1736 blev Peter eneejer. Hans søster Ane Marie Wandborg og hendes mand signeur Niels Jacobsen, handelsmand i Lemvig, købte Kappel 1741, men i året 1759 overdrog de den til deres eneste søn Jens Wandborg de Stjernhjem, der samme år gjorde standsmæssigt giftermål med Christiane Marie Jermin fra Ausumgård. Stjernhjem og hans fader opdyrkede Kappel betydeligt. I Danske Atlas omtales det, hvorledes de havde forbedret Kappels marker og enge og grøfter og rende og mergling, så der nu voksede langt mere korn og holdtes mange flere kreaturer end hidtil. 1765 indrettedes en stor frugthave indhegnet med et stengærde på 600 favne og en stor køkkenhave nord for gården. Bag ladegården var der 1769 tre fiskedamme med karper, karudser, brasen, gedder og aborrer foruden flere damme i marken, som Jacob Grubbe havde indrettet. Gården var forsynet med springvand på tre steder. Ved gården var der en lille lund, mest bestående af hasseltræer. Foruden Lem, Gudum og Fabjerg kirker hørte der 254 tdr. hektr. bøndergods til gården. Stjernhjem prydede også Lem kirke på mange måder, hans adelsvåben var anbragt mange steder, bl. a. også over alteret. År 1785 nævnes som ejer hans slægtning Hans Wandborg, som var hans morbroders søn (se C1. D3.).
- C3. Ane Marie Jensdatter Wandborg, hjemmedøbt 16. januar 1701, begravet 14. februar samme år.
- C4. Ane Marie Jensdatter Wandborg, døbt 9. april 1702 i Lemvig, død 18. september 1783, 82 år gammel, gift 8. januar 1728 med godsejer seigneur Niels Jacobsen, døbt 24. juni 1693 i Lemvig og død 1. september 1778, søn af Jacob Madsen, (moderen er ikke nævnt, men

16. januar 1706 fik Jacob Madsen i Lemvig og hustru Karen Nielsdatter kgl. bevilling på, at den længst levende måtte sidde i uskiftet bo iflg. Jy. reg. 22/411. Hun er måske Niels Jacobsens moder). De overdrog Kappel til sønnen Jens Wandborg de Stjernhjem. (Se C2. Peder Wandborg til Kappel).

D1. Jens Wandborg de Stjernhjem, godsejer til Kappel og Gudum kloster, født 1729 og død 23. marts 1780, adlet 14. september 1759. Han blev gift 5. oktober 1759 med Christiane Marie de Jermiin, født 1742, død 5. januar 1761, datteren af consistorialraad Thomas Just Hjermiin til Ausumgård, født 1711 og død 1778, begravet i Hjern kirke, søn af consistorialraad M. Jens Jermiin, provst og sognepræst i Hjern, døde 1742 på Ausumgård i Vejrum sogn. Gården var under Jens Jermiin en komplet sædegård. Han har med gods kompletteret den og sat den i sin gamle frihed (Danske Atlas Tom V.s. 762, hvor der findes kort over gården).

I Lem kirke var der til skibets nordside knyttet et af godsejer Niels Jacobsen og hustru i 1770 opført begravelseskapel. Sønnen de Stjernhjem istandsatte kirken med sølvdåbsfad, der vejede 16 lod og $\frac{1}{2}$ kvint, samt øvrige til dåben henhørende ornamentter. Desuden ny altertavle, præste- og degnestol, ny prædikestol med himmel, nyt kirkeloft og nye stole, samt herskabsstole smukt malede og forgyldte, ny lysekrone og overalt istandsat (Danske Atlas Tom. V.s. 826). Nye testamenter bekostet og istandsat anno 1769 med de Stjernhjems våben. Prædikestolen var udført i rokokostil og bar ligeledes de Stjernhjems våben. Ligeledes fandtes våbenet malplaceret anbragt på panden af de to røvere på korset, hvilke den datidige biskop Rytter observerede under en bispevisitats og beordrede våbenene fjernede. I gravkapellet i tårnet findes fire store kister og en lille. 1) den vestligste: Købmand og handelsmand i Lemvig Niels Jacobsen, født 1693, gift 1728 med Anna Marie Wandborg, død 1778. 2) Førstnævntes hustru: Ane Marie Wandborg, død 1783. 3) Jens Wandborg de Stjernhjem til Kappel, født 1729, adlet 14. september 1759, gift samme år 15. oktober med Christiane Jermiin, død 1780. 4) Christine Marie de Jermiin, født 1742, død 5. januar 1761 i barselseng med en søn Niels Jacobsen de Stjernhjem. 5) Niels Jacobsen de Stjernhjem, født 20. december 1760, død 10. januar 1761.

(Legater og milde stiftelser i Danmark: Nørlem sogn. Annex til Lemvig købstad): Stjernhjems hospital oprettedes 1780 af

Anna Maria Wandborg, enke efter Niels Jacobsen i Lemvig, til minde om deres søn Jens Wandborg de Stjernhjelm, død 23. marts 1780, med et hus til skolestue og lærerbolig samt til fribolig til fire hospitalslemmer af Kappel gods og 2000 rdlr., hvis renter skulle tjene til hospitalslemmernes underhold og forøgelse af lærerens løn, hvorhos ejeren af Kappel hovedgård skulle vedligeholde hospitalet og levere tørv til læreren og lemmerne. 1890 er hospitalet overgået til Nørlems kommune således, at de seks venstre fag i hospitalet bevares til bolig for fire vanføre personer eller enkemænd og enker eller svagelige ugifte karle og piger, medens den oprindelige til skole bestemte del af huset kan anvendes til fribolig for trængende udenfor fattigvæsenet. Lemmerne nyde hver 2 kr. og 66 øre om måneden og 2 kr. juleaften, Læreren 40 kr. Efter nuværende lærers afgang forøges lemmepensionerne ved hans anpart. Kappel hovedgårds vedligeholdelsespligt og tørveleverancer er afløst ved 500 kr., hvis renter går i kommunens kasse til hospitalets vedligeholdelse og til lærerens og lemmernes forsyning med henholdsvis 12 og 12 læs skudtørv. Kappel hovedgård 500 kr. under Indenrigsministeriets overtilsyn er optagne blandt stiftsmidlerne, bestyres under amtsrådets tilsyn af sognerådet. Fondats af 2. august 1780. Ringkøbing amts leg. s. 57. Ny fondats af 27. september 1890 stadfæstet 15. november 1890.

Niels Jacobsens og hans Madam Anna Marie Wandborgs gave skænket 1774 af de samme med 300 rdlr., nu 600 kr., hvis renter 5 % af bestyrelsen for de fattiges kasse uddeles til fattige og nødlidende. 200 rdlr., nu 400 kr., hvis renter anvendes til vedligeholdelse af legatstifterne og deres søn Jens Wandborg de Stjernhjelm's begravelse i Nørlem kirke. Legatet, hvoraf 600 kr. står i Nørre Nissum sogns Kong, korn og kvægtiende, 400 kr. i gården »Lem kirkegård« bestyres under amtsrådets tilsyn af ejeren til hovedgården Kappel og sognepræsten. Gavebrevet af 20. januar 1774.

E1. Niels Jacobsen de Stjernhjelm, født 20. december 1760, død 10. januar 1761.

- C5. Gjertrud Malene Wandborg, født 3. juni 1703, begravet 29. december 1703.
- C6. Mads Wandborg, døbt 30. januar 1705, begravet 25. juli 1705.
- C7. Mads Wandborg, døbt 2. december 1712, begravet 7. marts 1716.
- C8. Gertrud Marie Wandborg, hjemmedøbt 7. marts 1714, begravet 29. januar 1717. (Sidstnævnte fire børn efter Lemvig kb.).

Kildehenvisninger.

- Personalhistorisk Tidsskrift.
E. Poulsen: Hardsyssels Degnehistorie.
M. P. Rørsig: Skoler og Degne i Vendsyssel.
Wibergs: Præstehistorier.
J. I. Lampe: Bergens Stifts Biskopper og Præster.
H. Friis-Petersen: Kannik Niels Torkildsen Lym og hans Efterkommere.
Jydske Registre.
Chr. Eriksens: Håndskrifter om Viborg, Kgl. Bibl.
Pontoppidan: Danske Atlas. Samlinger til Jydsk Historie og Topografi.
Hjort-Nielsen: Danske Prokuratorer.
Vahls Slægtsbog over Afkommet af Chr. Nielsen.
La Cours Slægtsbog.
Utzons Slægtsbog.
Fra Ribe Amt.
- Rigsarkivets Kartotek, Rentekammeret.
Statens Avissamling.
Fyens beskrivelse af Kolding. Trap: Danmark.
De Hoffmans Slægtsbog.
Erslevs: Forfatterleksikon.
Danmarks Adels Aarbog.
Kirkehistoriske Samlinger.
Randers Amts Årbøger.
Repertorium over Legater og milde Stiftelser i Danmark.
H. Friis-Petersen: Embeds- og Bestillingsmænd i Århus.
Kongelige Bibliotek.
Historisk Årbog for Thisted Amt 1946.
Århus Stifts historiske Årbøger 1946 og 1948.
Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokol Nr. 30.
Carl C. S. Wandborg: Stamtavle over Familien Wandborg fra 1647-1897.
- Danske Herregårde.
Håndbog for Toldetaten.
Div. Kirkebøger, Folketællingslister og Aviser.
Landsarkivet i Viborg.
Christian U. Wandborg: Poetiske Embryoner, Randers 1828.
Tydsk primitiv Lexicon, Randers 1830. Anden Udg. af Kbhvn. 1831.
Digte i Ålborg Stiftstidende 1830.
Universitetsbibliotekets I Afd.
La Cour: Danske Gårde.
Richters Dødsfald.
H. Friis-Petersen: Familien Friis fra Ribe.
Kronens Skøder II.
Chr. Jensen: Nørre Lems Historie.
Viborg samler.

Ejendomme der har haft tilknytning til slægten.

- Aakjær 89.
Aggersbøl 91, 93.
Almegården 89.
Annesmølle 45, 47, 63.
Asumgård 135.
Bakkehuset 73.
Boller 133.
Brogård 73.
Bruungård 71, 73.
Christiansminde 109.
Dalsgård 73-95.
Dybvad 89, 91, 93, 95.
Ebbesgård 73.
Elstedgård 103.
Fastruplund 81, 83.
Frøsløvgård 45, 47, 49, 63, 65.
Gudom Kloster 137.
Gundestrupgård 77, 79.
Halborg 125.
Halkjær 63, 65, 125.
Harrestruplund 125, 133.
Havmøllen 97, 99.
- Havnø 103.
Herlufsholm 31.
Haxholm 49.
Holmegård 125.
Hæstrupgård 119.
Højvang 105.
Høstmark 81.
Jacobsgård 41.
Jensgård 77.
Jægerspris 31.
Jølbygård 49.
Kås 63, 69, 71, 73, 75, 79.
Kappel 41, 43, 45, 69, 121, 123, 125, 135, 137, 139.
Kjærgård 73, 97, 105.
Kongensgård 39, 41.
Kristinelund 47.
Kraruplund 119.
Ladegården 89.
Lundgården 125, 133.
Lyngsbækgård 83.
Lyderupgård 101, 103, 105.
- Løgstrup 31.
Myrehuset 73.
Nørrevangsgård 129, 137.
Præstholm 83.
Råkildegård 105.
Rantzau gave 65.
Ravnsgård 73.
Sindinggård 123.
Skamstrup Skovriddergård 103.
Skjerrildgård 77.
Skjærsøgård 95.
Sorø store Ladegård 103.
Stårupgård 125, 127, 129.
Stenildmosegård 93, 103.
Søndergård 115.
Thulstrup 127.
Trinderup 93, 95, 97, 103.
Ullerup 123.
Vennergård 65.
Øland 123, 125.
Øregården 31.

Navneregister.

- Aars, Ane Wandborg 123.
 — Ane S. 123.
 — Jens, degn 123.
 — Lauritz Wandborg 123.
 — Niels, kammerråd 123.
- Adelaer, Curt, general-admiral 33.
 — Frederica 33.
- Adolfsen, Laurits 129.
- Andersen, Peder, præst 77.
- Andersdatter, Kirsten 125.
- Andrup, Ingeborg 121.
- Andreasen, Anna K. 51.
- Andresen, Mads C. R., købmand 65.
- Astrup, Niels P., sognepræst 33.
 — Sophie Nielsdatter 33.
- Balle, Jens E., provst 77.
- Baysdatter, Anne 45.
- Beck, Karen G. 59.
 — Niels, snedker 59.
- Bentzon, Frederik, premierløjtnant, adjutant v. 8. regiment 105.
 — Niels A. 105.
- Bering, Anders J., handelsmand 45.
 — Ingeborg 75.
 — Jens P., gårdejer 43.
 — Jytte 33-45.
 — Mette C. P. 43.
 — Michael, sognepræst 75.
 — Peter J., provst 43-45.
 — Peter J., rådmand i Viborg 43.
 — Peter P., sognepræst 35-43.
 — Thomas M., møller og købmand 75.
 — Vitus, kgl. historiograf, højesteretsassessor. Nobl. 1671 33-45.
- Berthelsdatter, Else 31.
- Birch, Laurits T., præst 35.
- Biener, Elisabeth 43.
 — Samuel, overrenteskriver 43.
- Bollesdatter, Kirsten 31.
- Bollesen, Christen, forstander på Herlufholm, forpagter på Jægerspris 31.
- Borgen, Gjertrud S. 53.
- Brandt, Anna P. 75, 125.
 — Peter N., provst 75, 77.
 — Poul, P., borger i Århus, 77.
- Brandtzon, Niels P., provst 77.
- Bramstrup, Niels, provst 77.
- Brorson, Jacob 85.
 — Jochum, præst 91-93.
 — Lauritz, landcommissær 85, 87, 89, 91, 93.
 — Peter 85.
 — Øllegård L. 83, 87.
- Brudal, Peter M., landrekrut 127.
- Byrgesen, Anna D. S. 45.
 — Niels M., proprietær 45, 47.
 — Peter, proprietær 47.
 — Søren, proprietær 45, 47.
- Busekist, Bernhard, farmer 111.
 — Ella 111.
- Busch, Madsdatter 35.
 — Mads, provst 35.
 — Else M. 79.
- Bøgvad, Maren N. 35.
 — Niels, borgmester 35.
- Brøndum, Ane J. C. 107.
- Christensdatter, Ane 133.
 — Johanne 125.
- Christensen, Bolle 31.
 — Peder 31.
- Colding, A. H. 69, 79.
 — Else Marie 79.
 — Erhardt, proprietær 69, 79.
 — Hans A., proprietær 79.
 — Hans B. J., præst 79.
 — H. 63.
 — Ivare K. 49.
 — Jens W. 79.
 — Mathilde 79.
 — Peter 79.
 — Severine 79.
 — Søren Anchersen, provst 33.
 — Ude Pedersen, præst 85, 93.
- la Cour, Christiane Marie Sophie, D. de sygeplejerske 101.
- Charles Theodor D. de, secondløjtnant 101.
 — Ellen K. P. 99.
 — Elisabeth D. de 99.
 — Hans Christian D. de 95, 99.
 — Holger Emanuel 101.
 — Johannes D. de, entreprenør, ingeniør og cand. polyt. 99.
 — Jørgen Carl Agathon D. de, premierløjtnant, ritmester 99.
 — Laurits Ulrich, r. af d., landstingsmand, proprietær 95.
 — Laurits U. D. de, forpagter 97.
 — Mathias Peter W-D. de, forpagter 97, 99.
 — Piere D. de 99.
 — Peter D. de, ingeniør, entreprenør 99.
 — Paul D. de 99.
 — Theodor S. D. de 99.
- Dreyer, Hans, commerceråd 77.
 — Karen 77.
- Due, Johanne M. 63.
- Dyhr, Anne C. 125.
 — Anders I., sognefoged 125.
- Egtved, Kirstine M., 83.
 — Søren R., byskriver i Vejle 83.
- Ettrup, Hans Wandborg, skriver i gæsteretten, ex jur., prokurator ved underretterne i Fyns Stift, folketingsmand 47.
 — Niels, købmand 47.
 — Niels, købmand 47.
- Esmann, Herman, sognepræst 53.
 — Karoline H. 53, 55.
- Faartoft, Niels Andersen, købmand 47.
 — Niels Ettrup, fuldmægtig 48.
- Faber, Chatrine Marie J. 39.
 — Hans J., vicerådmand 39.

- Jacob, skoleholder og klokker, kaldet til præst, sogne­degn 37.
- Jens, hovedmagasinforvalter ved sørtaten 37.
- Peter W. J., skibspræst 37.
- Fabricius, Anne E. 123.
- Farnou, Anne 37.
- Henrich købmand 37.
- Fauerschou, Anders, proprietær 105.
- Adam 105.
- Ellen A. 105.
- Johanne 105.
- Johan A. 105.
- Mathias Peter W., proprietær 107.
- Sigrid, sygeplejerske 105.
- Thyra 105.
- Fedderson, Johan A. D., degn, 133.
- Johanne D. 133.
- Fejlberg, Frederikke L. 133.
- Fistler, Niels B., præst 31.
- Frederik den Syvende, konge 117.
- Friborg, Anne J. 89.
- Ane Lovise M., lærerinde 133.
- Friis, Ane C. 127, 131.
- Andreas D., proprietær 127.
- Chresten, godsejer 125, 127.
- Chresten H., godsejer, canseliasessor 125.
- Chresten I. 131.
- Christian 127.
- Ivardine K. J. 131.
- Johanne M. 127, 131.
- Johansine L. 133.
- Laurits Wandborg, student, proprietær 133.
- Margrethe S. 133.
- Martha P. M. 129.
- Marie 129.
- Nicoline K. 129.
- Niels 133.
- Niels S., farverlærling, 133.
- Ole Christensen, præst 85, 93.
- Peder, kammerassessor, proprietær 125.
- Peter 127.
- Peder N skolelærer 133
- Petrine 131.
- Severin C. 129.
- Severin C. 131.
- Severine C. 131.
- Sofie M. 129.
- Sophie M. D. 131.
- Søren L. 135.
- Thomas W. 133.
- Fog, Mathias, proprietær 77.
- Fuding, Else C. 37.
- Fæster, Herman, købmand 37.
- Garboe, Henrik Ejlersen, sognepræst 33.
- Peder Severin, borgmester 39.
- Gedde, Maren 67.
- Grimm, Margrethe 111.
- Gjestrup, Jens C., provst 43.
- Haahr, Magdalene 123.
- Søren, præst 123.
- Handbjerg, Anne Marie Mortensdatter 37.
- Hansdatter, Else 83.
- Karen 79.
- Hansen, Mogens, præst 77.
- Harboe, Kristen Kristensen 37.
- Heidemann, Thea, modehandlerinde 113.
- Heide Jørgensen, Carl, Civilingeniør 113.
- Fritze 115.
- de Hemmer, Henrik, borgmester i Ålborg 79.
- Karen 79.
- Heyde, Jennie 113.
- de Hoffmann, Anne Sophie 75.
- Hans, canseliråd, amtmand 75.
- Jens, canseliråd, justitsråd, assessor nobl. 69, 75, 77.
- Johanne M. 73, 75.
- Karen M. 77.
- Søren, justitsråd, adlet 1749 77.
- Thyco, højesteretsassessor 75.
- Thøger, proprietær 79.
- Holst, Anna H. 63.
- Ingeborg A. 75.
- Nicolaj, sognepræst 63.
- Hjort, Ellen K. 113.
- Robert, grosserer 113.
- Hjortshøj, Johanne E. 75.
- Houlberg, Anna Prahl 113.
- Peter, branddirektør 113.
- Holm, Elvine A. 105.
- Hvass, Maren P. 43.
- Hvistendahl, Karen I. 45, 47.
- Høg, Kirstine C. 43.
- Hønholdt, Peter P. 107.
- Høst, Luise E. H. 133.
- Otto C., forpagter 133.
- Ibsen, Anders, præst 77.
- Chresten E., sognefoged 113.
- Johannes, overtelegrafist 113.
- Bente, A. H. 113.
- Ivertsdatter, Johanne 131.
- Iske, Amos, farmer 119, 121.
- Henry, farmer 121.
- James, electrical engineering 121.
- Jacobsen, Hans, proprietær 83.
- Niels, godsejer, signeur 43, 135, 137, 139.
- Peter, landmand 129.
- Jensen, Adolf 129.
- Christian O., stationsforstander 115.
- Iver, præst 131.
- Jens, stationsforstander 115.
- Jens, gårdejer 127
- Jens R. 115.
- Johanne M. 129
- Ketty L. M. 117
- Mette R. 115
- Søren, husmand 127.
- Jens, gårdejer 127.
- Jensdatter, Maren 77.
- Mette 43.
- Jermin, Christiane M 135, 137.
- Thomas J. concistorialråd 137.
- Jens, provst, concistorialråd 137.
- Jordan, James W., book treeper retired 113.
- Rachel 111.
- Josefsdatter, Birthe 129.
- Juncher, Elisabeth M. 103.
- Gunnar Flemming 103
- Poul Gunnar, proprietær 103.
- Jørgensen, Helga Elisabeth 97.
- S. C., købmand 97.
- Anna 115.
- Kaal, Geeske J. 39.
- Kallerup, E. C., proprietær 69, 79.
- Karensdatter, Maren 51.
- Karlsback, Anne 119.
- Jens Christian, gård­ejer 119.
- Kastrup, Anne Margrethe 105.
- Mette E. 131.
- Paul, proprietær 105.
- Kjeldsen, Anna Margrethe 103, 105.
- Christen, sognepræst 31.
- Jens, proprietær 103, 105.
- Johanne Dorthea 103.
- Karen M. 105
- Kjeld, gårdejer 103, 105.
- Martha 103.
- Mikkel 105.
- Peter 105.
- Kjør, Maren Hansdatter 33.
- Krup, Niels 119.
- Kristensen, Mads, købmand 39.
- Lang, Andreas, gårdejer 65.
- Lange, Christian K., tobaksfabri­cør 51.
- Jørgen, birkedommer 51.

- Larsen, underofficer 49.
 — Agnes 49.
 — Ane 131.
- Lauritsdatter, Elsebeth 135.
 — Maren 129.
- Lemvig, Gregers, sognepræst 31.
- Liime, Anne B. 37.
 — Christian R., byfoged 37.
- Lillelund, Johanne F. 123.
 — Lars 123.
 — Mads 123.
 — Niels Års 123.
 — Peter L., cancelliråd 123.
- Lindstrøm, Andreas G.,
 malermester 115, 117.
 — Emma A. E. 115.
- Lüksdorph, Birgitte Peders-
 datter 31, 41.
 — Bolle C., sekretær i det
 danske canseli, ceremoni-
 mester, assessor i canseli-
 kollegiet, cancelliråd, kam-
 mersekretær, etatsråd,
 oversekretær (→ justits-
 minister og kultusmini-
 ster) nobl. 1679 Envoye
 33, 45.
 — Bolle W., geheimeråd,
 ridder, deputeret i dan-
 ske cancelli 33.
- Løwe, Carl Aage Schultsberg
 chef ved Østasiatisk Sel-
 skab 107.
 — Christian N. Schultsberg,
 cand. phil. 107.
 — Edith Schultsberg 107.
 — Grethe Schultsberg 107.
 — Svend Schultsberg 107.
 — Sonja Schultsberg 107.
- Madsdatter, Ane M. 39.
 — Gertrud 39.
- Madsen, Jacob 135, 137.
- Mogensdatter, Kirstine 75.
- Mortensdatter, Bodil 123.
- Morville, Anna K. M. 103.
 — Ellen V. 103.
 — Kjeld 103.
 — Niels G. C. 103.
 — Poul G. C., skovridder
 ved Det danske Hede-
 selskab 103.
- Møller, Henrik, gårdejer 119.
 — Metha V. 119.
- Mørk, Mathilde I. M. 111.
 — fader til do., dyrlæge
- Mørche, Anne N. 77.
 — Niels 77.
- Nielsdatter, Anna 43, 77.
 — Inger 35.
 — Karen 137.
 — Maren Wandborg 133.
 — Mariane 31.
- Nielsen, Frands,
 — Sophie E. 119.
- Niemann, Frederik V. A. 131.
- Nyholm, Ane D. 65.
 — Anders G. 67.
 — Beate J. 67.
 — Christoffer, præst 65.
 — Christoffer, cand. pharm.
 65.
 — Didrik G. G. 67.
 — Dorthea F. C. H. 67.
 — Dorthea M. Wandborg 67.
 — Ellen M. 67.
 — Fernanda L. 67.
 — Gertron L. 67.
 — Holger 67.
 — Jochum B. 67.
 — Jochum S., læge 65.
 — Jochum B. S. 67.
 — Johannes N. 67.
 — Johanne N. 67.
 — Laurids C., kaptajn 67.
 — Theodor 67.
 — Valdemar, købmand,
 vejer og måler 65.
- Nørgaard, Karen P. 93.
- Olufsen, Edith 105.
 — Elsie 105.
 — Johny 105.
- Panderup, Johanne K. P. 125.
 — Jens S. 75.
 — Mette P. 75.
 — Peter Jensen, provst
 75, 125.
 — Søren C. 75.
- Pedersdatter, Anna 31.
 — Birthe 127.
 — Dorthea 83, 85, 87.
 — Else 127.
 — Kirstine 43.
 — Maren 43.
- Pedersen, Christen, gårdejer 31.
 — Dorthea 77, 127.
 — Folmer, politibetjent 131.
 — Josef, gårdejer 129.
 — Peter 131.
 — Ude, købmand 87.
- Plet, Anna 33.
- Phillipsen, Dorthea C. 109.
- Poulsdatter, Else 35.
- Poulsen, Ellen Kirstine 95.
 — Johanne M. 77.
 — Juliane Margrethe 107.
 — Niels 35.
 — Peter, gårdejer 95.
 — Søren, sognepræst 35.
- Prahl, Laura 113.
- Ramløse, Carl, proprietær 115.
 — Karen W. 115.
- Rasmussen, Karoline F. 117.
- Reinunch, Annike H. 35.
- Rimboldtsen, Peder, provst,
 magister 43.
- Rosenberg, Ingeborg Frands-
 datter 33, 35.
- Saabye, Erhardt, sognepræst
 47.
 — Niels Hansen, cancelliråd,
 godsforv., Haxholm 49.
 — Øllegård, Elisabeth Mar-
 grethe 49.
- Sand, Johan E. B., købmand
 63.
 — Kristian N., lærer, degn,
 organist 63.
- Schmidt, Christiane 49.
- Schou, Georgine 121.
 — Janus K., præst 121.
- Schousboe, Anne S. 43.
 — Hans N., sognepræst 43.
- Schumann, Mary 121.
- Skupa, Astonia 111.
 — Emma A. 111.
 — Thomas, farmer 111.
- Smidstrup, Hans J., præst 77.
- Smith, Jensine 49.
- Sommer, Morten, proprietær
 127.
- Staphrophski, Maren 31.
 — Oluf, magister, super-
 intendent 31.
 — Phoga, russisk adelsmand
 og officer 31.
- de Stjernhjem, Jens Wand-
 borg 43, 135, 137, 139.
 — Niels 139.
- Stejlberg, Charlotta A. 117.
- Steenberg, Dorthea K. 67.
- Stenild, Poul C. 93.
 — Johanne 93
- Stephensdatter, Mette 35.
- Stockmund, Anna Lucie 35.
- Sørensensdatter, Ane M. 131
 — Gjertrud 77.
 — Marine 87.
 — Karen 33.
- Sørensens, Anker, provst 33, 35.
 — Christian 117.
 — Gerda 117.
 — Niels, skræder 135.
 — Stephan, provst 35.
- Taulow, Bertel H., præst 33.
- Tafteberg, Ane C. 63.
- Thorup, Karen N. 77.
 — Niels S., præst 77.
- Trige, Mogens H., sogne-
 præst 77.
- Udsen, Laurits B., sogne-
 præst 83.
 — Peter, rådmand og kirke-
 værge 85, 87.
- Utzon, Chr. L., byskriver,
 cand. jur. 83.
 — Marie S. 81, 83.
- Wadum, Maren M. 135.
 — Jens N., købmand 135.
- Wagner, Emil, packing house
 employce 111.
 — Richardt S. 111.

- Rita J. 111.
- Wandborg, Agnes, lotterikollektrice 121.
- Anna Ivaré 49.
- Ane Marie 65, 123, 135, 137, 139.
- Anne Kirstine 51, 59, 61.
- Anne D. 47.
- Anne Sophie 51, 65, 75, 79.
- Birgitte Pedersdatter 35, 41.
- Britta U. 113.
- Carl C. S., toldassistent 115.
- Carl C. U., grosserer 113.
- Carl F., repræsentant 119.
- Carl M., cirkulatronmanager 111.
- Christian U., cand. phil., lærer og kirkesanger 81, 107, 111.
- Dortea 111.
- Dorte Margrethe 47, 65.
- Ejler L., bandagist 117, 121.
- Else M. S. U. 119.
- Emma 119.
- Ernst P., buildingscontractor 111.
- Gjertrud M. 139.
- Gregers L., student 33.
- Grethe 119.
- Hanne 95.
- Hans, godsejer, cand. jur. 121, 123, 135.
- Hans M., købmand 53, 57.
- Hans R. 121.
- Hansigne F. K. 113.
- Ingeborg B. 79.
- Ingeborg S. M. 63, 121.
- Jens, godsejer, nobl til de Stjernhjem.
Se: de Stjernhjem.
- Jens, student, proprietær 45.
- Jens A., organist, lærer, proprietær, folketingsmand, kammerråd, sognerådsforstander, tiendekommissionær 53, 55, 57.
- Jens C. P., købmand 113.
- Jens H., musketer ved vestindiske garnison på St. Croix 79.
- Jens H., proprietær 47, 63, 121.
- Jens L., proprietær 39, 41.
- Jens M. 65.
- Johanne D. 65, 111
- Johanne 93, 95, 97.
- Johanne M. 115.
- Johanne Marie 121.
- Julius, købmand 119.
- Karen 103, 119.
- Karen G. 59, 61.
- Karen H. 47, 61.
- Kirstine N. 49.
- Laura G. 105.
- Laurids, godsejer 31, 43, 49, 135.
- Laurids G., provst 31, 33, 41.
- Lauritz 79.
- Laurits J., konsumtionsforpagter, godsejer 41, 43.
- Laurits R., guldsmed 121.
- Lorraine, stenografist 111.
- Mads 139.
- Maren 125.
- Margrethe J. 109.
- Marie S. U. 95.
- Marie C. P. 35, 41.
- Mathias P. assessor, landkommissær, godsejer 69, 71, 73, 125.
- Mathias W. 111.
- Mathias Peter, proprietær 81, 93, 95.
- Mette 119.
- Nielsine C. 105.
- Niels Aars, proprietær 81, 113.
- Niels Aars H. 113.
- Niels Beck 59.
- Niels B. 49.
- Niels M. P., proprietær 109.
- Niels P. 49.
- Niels S., militær eller tolder 49.
- Peter, proprietær 63.
- Peter, godsejer 135, 137.
- Peder J., godsejer 43, 135.
- Peter L., sognepræst 33, 35, 41.
- Pernille Pedersdatter 37.
- Severine P. 49.
- Sophie P. 35, 41.
- Søren B., sognepræst 51, 53, 63.
- Søren H. 79.
- Søren, provisor, cand. pharm. 59, 61.
- Ulla U. 113.
- Veinshenck, Anna M. 107.
- Wiel, Georgia E. J. 37.
- Wistoft Laurits S., lærer, dbm. 131.
- Søren L., degn 131.
- Wraae, Maren C. 133.
- Wulff, Anna J. 35.
- Jeramias, slotsskriver 35.
- Würmfeldt, Beate Jacobine 65.
- Wedseltoft, Dorte Elisabeth 99.
- oberst 99.
- Zeemann, Elisabeth 83.
- Østers, Mads M., urmager 39.

*Hvad gør det, om verden dit livsværk glemmer
engang, når din grav dig barmhjertig gemmer?
Hvad gælder vel minde i skrift og i ord,
når bare det gror i dit plovjærns spor!
(Vilhelm Krag).*

Aalborg Amtstidende 14. november 1948.

I de grå efterårsdage trænger man til at se farver, og Ålborg kunstpublikum har i de sidste par måneder haft rig lejlighed til at stifte bekendtskab med de nyere retningslinier indenfor den danske malerkunst.

Det har også sin berettigelse at se de mere stilfærdige og traditionsbundne af maleriets dyrkere

Ejler Wandborg har et meget broget motivvalg, snart kaster han sig over det store landskabsmaleri, hvor penslen bruges i kraftige strøg, og snart forsøger han minutøst at gengive opstillinger med blomster og frugt

Ejler Wandborg opnår de bedste resultater i de mere skitsemæssige billeder, iblandt hvilke en morsom studie fra Frederiksbro i Århus hævder sig smukt.

Aalborg Stiftstidende 14. november 1948.

Ejler Wandborg røber et uomtvisteligt talent i flere af sine landskabsbilleder. Han har fornemmelsen af motivets klange og magter også i flere af sine billeder at gengive dem.

EJLER WANDBORG

Bandagist

(Medlem af Dansk Bandagistforening)

Banegaardsplads 16 - Aarhus C.

Telefon (061) 2 14 15 - Postkonto 52436

Wandborg slægten s.30.

Gregers Jensen Lemvigs forældre var: Jens Andersen, sognepræst i Lemvig og Nr.Lem fra ca.1535, gift med Mette Simonsdatter (Wiberg kalder hende Helle)

Jens Andersen var sortebrødremunk i Århus, og blev af Domkapitlet sendt til Rom for at blive rehabiliteret, men tog på hjemvejen om ad Luther til Wittenberg, hvor han helt og fuldt blev vundet for reformationstanken. Han døde 1554. Når han blev sognepræst i Lemvig inden gennemførelsen af reformationen, skyldtes det sikkert, at han stammer derudefra den stolte og agtede Andersen-slægt som ejede Egebjerggård og som i sit våben førte den opragte hånd, hvorfor den også blev kaldet Håndslægten. Jens Andersen og Mette Simonsdatter havde 4 sønner

- 1) Jens Andersen Lemvig , lektor og rektor i Lemvig, dr. med. fra Wittenberg, professor ved Københavns universitet, d.3/5 1603.
- 2) Oluf Jensen Lemvig død for skiftet med sin broder 1603, som arving i hans sted indtræder hans søn Jens Olufsen Lemvig, sognepræst i Hove 1640 til 70, g.m/Anne Poulsdatter, d.24/57 69 år gl., så hun må være født 1601. Hun var gift med formanden i embedet Jacob Peder Munk, som døde 1640

Jens Olufsen Lemvig og Anne Poulsdatter efterlod sig så vidt vides ingen børn, da begge børn: Jacob Jensen Lemvig og Karen Jensdatter Lemvig skal være døde unge.

3) Gregers Jensen Lemvig, præst i Vandborg -- vor slægts stamfader

4) Laurids Jensen Lemvig, hospitalspræst i Ålborg, sognepræst i Nørresundby 1660 og død 1663